

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

N. 2007 — 2777

[C — 2007/11312]

8 JUNI 2007. — Koninklijk besluit betreffende de regels met betrekking tot de vaststelling van en de controle op het totaal inkomen en de billijke winstmarge, de algemene tariefstructuur, het saldo tussen kosten en ontvangsten en de basisprincipes en procedures inzake het voorstel en de goedkeuring van de tarieven, van de rapportering en kostenbeheersing door de beheerder van het nationaal transmissienet

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het koninklijk besluit waarvan wij de eer hebben het voor te leggen aan Uwe Majesteit is genomen in uitvoering van artikel 12quinquies van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, hierna « elektriciteitswet » geheten.

Dit koninklijk besluit heeft tot doel :

(i) de bevoegdheden en de procedures te verduidelijken met betrekking tot de methodologie voor de bepaling van en het toezicht op de nettarieven die de beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit moet toepassen;

(ii) de ook door de geldende Europese Richtlijn terzake vereiste stabiliteit en transparantie te bieden door de regels vast te leggen over een meerjarige horizon en dit door middel van een regulatoire periode van vier jaren. Het jaarlijks karakter van de tarieven liet niet toe om een geprogrammeerde evolutie van de tarieven te maken, terwijl de stabiliteit net een parameter is die zowel noodzakelijk is voor de consumenten als voor de operatoren;

(iii) de administratieve inspanningen die gepaard gingen met tarieven voor één jaar te beperken;

(iv) de door de elektriciteitswet beoogde bescherming van de belangen van de consumenten in termen van prijs en kwaliteit van de diensten door middel van de tarifaire methodologie te bewerkstelligen;

(v) de netbeheerder een bevredigend inkomen te waarborgen, met inbegrip van een billijke marge voor de vergoeding van de in het net geïnvesteerde kapitalen.

De wet van 1 juni 2005 wijzigde in dit verband artikel 12 van de elektriciteitswet en aldus de manier waarop de tarieven voor de aansluiting op het transmissienet en het gebruik ervan, alsmede de tarieven voor de ondersteunende diensten bepaald worden. De wet van 16 maart 2007 wijzigde daarna de bepalingen van het tweede lid van artikel 12^{quater}, § 1, 1°, van de elektriciteitswet.

Vooreerst bepaalt artikel 12, § 1, van de elektriciteitswet dat de tarieven voor de aansluiting op het transmissienet en het gebruik ervan, alsmede de tarieven voor de ondersteunende diensten door de netbeheerder voorgesteld worden en dat dit voorstel onderworpen is aan de goedkeuring van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, afgekort de CREG.

Op basis van het richtsnoer opgenomen in artikel 12ter, 4°, maken deze tarieven het mogelijk het in artikel 12, § 2, gedefinieerd inkomen te genereren.

De evolutie van de onderscheiden elementen van het inkomen is opgenomen in artikel 12^{quater}. De tweede paragraaf van datzelfde artikel bepaalt dat de netbeheerder vóór elke regulatoire periode een tariefvoorstel op basis van het totaal inkomen indient. Omdat dat tariefvoorstel het totale inkomen moet dekken, gelden de ingediende tarieven in principe regel voor de volledige regulatoire periode, waarvan de duurtijd door artikel 12^{quater}, § 1, van de elektriciteitswet vastgelegd is op vier jaren.

Artikel 12quinquies vormt de basis voor dit besluit. Dit artikel bepaalt dat de Koning, na overleg in de Ministerraad, de regels moet vastleggen met betrekking tot 7 onderwerpen :

1° de methodologie voor het vaststellen van het totale inkomen en de billijke winstmarge zoals bedoeld in artikel 12bis; deze methodologie legt meer bepaald het volgende vast :

a) een definitie van gereguleerd actief;

b) de ontwikkelingsregels van het gereguleerd actief in de loop van de tijd;

c) een bepaling van een rendementspercentage op dit gereguleerd actief dat overeenkomt met een rendement dat de beleggers, op competitieve markten, kunnen verwachten te bereiken voor investeringen op lange termijn met gelijkaardige risico's, overeenkomstig de beste praktijken van de internationale financiële markten;

2° de algemene tariefstructuur voor de tarieven voor de aansluiting op het net, de tarieven voor het gebruik van het net, alsmede de tarieven van ondersteunende diensten;

3° de behandeling van het saldo (positief of negatief) tussen de kosten en de ontvangsten, die jaarlijks opgelopen en geboekt zijn door de netbeheerder tijdens een regulatoire periode, voor zover dit saldo voortvloeit uit een verschil tussen de reële niet-beheersbare kosten opgelopen door de netbeheerder en de geraamde niet-beheersbare kosten, en/of een verschil tussen de reële verkoopsvolumes en de geraamde verkoopsvolumes van de netbeheerder;

4° de procedure voor :

a) het voorstel en de goedkeuring van het totaal inkomen en de tarieven van het eerste jaar van elke regulatoire periode;

b) de controle op de naleving van de evolutieregels van het totaal inkomen tijdens de regulatoire periode, zoals bedoeld in artikel 12^{quater}, § 1, en de tarieven tijdens de regulatoire periode;

c) de publicatie van de tarieven;

5° de jaarverslagen en de gegevens die de netbeheerder aan de commissie moet verstrekken met het oog de controle van zijn tarieven door de commissie;

6° de doelstellingen die de netbeheerder moet nastreven inzake kostenbeheersing;

7° de regels met betrekking tot de bestemming van de inkomsten uit de toekenning van de capaciteiten van internationale koppellijnen, met het oog op hun optimale ontwikkeling en de veiligheid van het transmissienet.

De nadere regels voor het vaststellen van het totale inkomen en van de billijke marge die deel uitmaakt van dit totale inkomen, worden vastgelegd in het tweede hoofdstuk van onderhavig besluit. De uitvoering van artikel 12^{quinquies}, 1° is erop gericht om, enerzijds, aan de netbeheerder voldoende inkomsten te waarborgen om te voldoen aan de reglementaire verplichtingen die hem worden opgelegd en, anderzijds, om ook de methodologie in verband met de vergoeding van het geïnvesteerd kapitaal te preciseren.

De elementen van het inkomen komen in grote lijnen overeen met de inhoud van de tot nog toe te dekken lasten : de na aftrek van alle kostverlagende elementen resterende totale kost van de voor de uitvoering van de wettelijke opdracht van de netbeheerder ingezette middelen vormt de basis voor de tariefberekening. Omdat hij zelf de raming van het door hem benodigde inkomen als budget aan de commissie voorlegt, heeft de netbeheerder zelf de mogelijkheid om het beoogde doel te realiseren en dit voor een periode van vier jaar.

In overeenstemming met artikel 12, § 2, van de elektriciteitswet bestaat het inkomen uit vier elementen, namelijk het geheel van operationele kosten die nodig zijn voor de vervulling van de wettelijke opdracht van de netbeheerder, een toegekende billijke marge en afschrijvingen, de kost voor de uitvoering van openbare dienstverplichtingen en de toe te passen toeslagen. Het in artikel 12^{quater}, 1° en 2°, van de elektriciteitswet geformuleerde onderscheid tussen kosten naargelang de netbeheerder er al dan niet controle over heeft, slaat enkel op de eerste van die vier inkomenselementen. Ook de in artikel 2 van dit besluit opgenomen lijst van inkomenselementen heeft enkel betrekking op diezelfde operationele kosten.

De in het inkomen begrepen billijke marge voor de vergoeding van de in het net geïnvesteerde kapitalen is een wezenlijk element van dit besluit : ze biedt enerzijds voldoende waarborgen voor de optimale werking en de leefbaarheid van het net biedt anderzijds aan de netbeheerder een gunstig vooruitzicht met betrekking tot de toegang tot de kapitaalmarkten op lange termijn. Op basis van het succes van de vrij recente beursgang van de aandelen van de netbeheerder en van de door hem uitgeschreven obligatieleningen, is het duidelijk dat deze toegang nu al een feit is. Daarom worden in dit besluit de tot nog toe door de CREG in haar richtlijnen met betrekking tot de billijke winstmarge van de netbeheerders gevolgde methodologie overgenomen, evenwel op een aantal vlakken in belangrijke mate aangepast aan het nieuwe wettelijke reguleringskader : de in het net geïnvesteerde kapitalen bestaan nog steeds uit een van de in opdracht van de toenmalige regering in het jaar 2000 door drie revisorenkantoren uitgevoerde waardering afgeleide economische waarde van de materiële vaste activa van de netbeheerder enerzijds en uit diens berekende behoefte aan bedrijfskapitaal anderzijds. In het kader van het nieuwe wettelijke reguleringskader werd overgestapt van het begrip 'nominaal bedrijfskapitaal' naar het begrip 'behoefte aan bedrijfskapitaal'. De Ministerraad van 16 maart 2007 heeft het principe van de D-commissioning aanvaard. Vraag bleef enkel openstaan in welke mate hiervoor een fiscale vrijstelling kon worden bekomen vanwege de

Dienst voor voorafgaande beslissingen over fiscale implicaties. De profiling heeft uitgewezen dat een fiscale vrijstelling slechts mogelijk is mits een wettelijke basis. Deze wettelijke basis ontbreekt. In de artikelen 2 en 5 van het koninklijk besluit werd het principe van D-commissioning ingeschreven. De in artikel 5, § 1, van het besluit opgenomen evolutieregels van het gereguleerd actief werden aangevuld voor wat de in de loop van de regulatoire periode buitendienst gestelde materiële vaste activa betreft : naast het verrekenen van de eventuele nettoboekwaarde van deze activa, wordt voor wat de buitendienstgestelde activa betreft, die deel uitmaakten van de in artikel 4, § 1, van het besluit bedoelde initiële waarde van het gereguleerd actief, op het ogenblik van hun effectieve buitendienststelling, ook rekening gehouden met dat deel van de in artikel 4, § 1, bedoelde meerwaarde die betrekking heeft op het betreffend activum. Enkel na controle en goedkeuring door de Commissie, waarbij deze erop toeziet dat deze buitendienststellingen met de nodige geleidelijkheid over een lange termijn gerealiseerd worden en op voorwaarde dat zij geboekt worden op een specifieke reserve op de balans van de netbeheerder, die door de netbeheerder slechts mag aangewend worden voor goedgekeurde investeringen in zijn net, zullen deze bedragen zowel in vermindering van het gereguleerd actief gebracht kunnen worden als deel kunnen uitmaken van het inkomen van de netbeheerder.

Samen vormen beide componenten nog steeds een in de tijd evoluerend gereguleerd actief, waarop een door toepassing van het internationaal erkende Capital Asset Pricing Model (hierna : CAPM) tot stand gekomen rendementspercentage wordt toegepast, waarop de CREG toeziet. Omdat het CAPM-model net rekening houdt met de relatie tussen de door een belegger verwacht netto rendement enerzijds en met de mate waarin het risico van dergelijke belegging in aandelen van de netbeheerder bijdraagt tot het algemeen risico van de Belgische aandelenmarkt anderzijds, komt een billijke return on investment tot stand.

Het nieuwe wettelijke reguleringskader heeft ook hier concrete gevolgen voor een aantal parameters van de formule voor het rendementspercentage : de berekening van de in de formule voorziene factor S (schuldfactor) werd aangepast voor de gevallen waarbij de financiële structuur van de netbeheerde niet perfect overeenkomt met de optimaal geachte verhouding van 33% Eigen Vermogen : enerzijds wordt S bepaald als de verhouding tussen het Eigen vermogen en het Gereguleerd actief en, anderzijds, werden de correctiefactoren met het oog op de toepassing van de Vennootschapsbelasting aangepast.

Ook een belangrijk nieuw gegeven voor de bepaling van de concrete waarde van de in het CAPM-model gehanteerde parameter Bêta is het feit dat men thans kan beschikken over concrete koersnoteringen van het aandeel van netbeheerder Elia. Dit laat toe om op termijn volledig af te stappen van het gebruik van de tot nog toe op vervangende basis gehanteerde waarde van het aandeel van de NV Electrabel. Omdat omwille van representativiteitredenen voor de berekening van Bêta gebruik gemaakt wordt van waarnemingen over een periode van zeven jaren, worden in een overgangperiode de beschikbare gegevens van het Elia aandeel aangevuld met deze van het aandeel van de NV Electrabel totdat de koersnoteringen van Elia gedurende zeven jaren voorhanden zijn. De Bêta mag evenwel niet minder bedragen dan 0,30.

Eveneens van groot belang voor het billijk karakter van de toegekende billijke winstmarge is de thans door artikel 12, § 2, 1°, van de elektriciteitswet gewaarborgde terugbetaling van de integrale kost van het door de netbeheerder aangetrokken vreemd vermogen : de aandeelhouders zelf lopen dus geen enkel financieel risico voor de evolutie en de kostprijs van het vreemd vermogen. In dit besluit wordt gebruik gemaakt van de op dagbasis gemeten Bêta. In tegenstelling tot de voor de distributienetbeheerders toegepaste formule wordt aan de beursgenoteerde beheerder van het transmissienet voor elektriciteit geen illiquiditeitspremie toegekend : diens aandelen zijn immers op de beurs verhandelbaar.

Het pakket van aanpassingen (behoefte aan bedrijfskapitaal, S-factor, gewijzigde formule voor vennootschapsbelasting, maximaal gebruik van de beurskoers van de aandelen van de netbeheerder zelf én berekeningsmodaliteiten van bêtâ) mondt uit in een globaal evenwichtige marge, objectief dat ook de Commissie voor ogen had bij de op basis van haar discretionaire bevoegdheid geformuleerde Richtlijnen.

De bijzondere modaliteiten met betrekking tot de billijke marge en de afschrijvingen ingeval van de in artikel 12novies bedoelde investeringen van nationaal of van Europees belang kunnen het voorwerp uitmaken van een ander koninklijk besluit, waarin ondermeer gebruik zal gemaakt worden van de resultaten van een door de netbeheerder uit te voeren benchmark bij gelijkaardige Europese netbeheerders. Voor de overige investeringen werd in overeenstemming met artikel 45 van het Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen, in artikel 5, § 3, van voorliggend besluit, een

tarifair toegelaten afschrijvingsritme opgenomen dat gebaseerd is op de concrete vaststellingen van de waarschijnlijke nuttigheids- of gebruiksduur van de betreffende activa. Daarbij werden geen afgeleide doelstellingen zoals een verhoogde autofinanciering beoogd.

Behoudens een beperkt aantal kleine aanpassingen, komt de in het derde hoofdstuk van dit besluit uitgewerkte algemene tariefstructuur overeen met de bestaande tariefstructuur en met het geldend technisch reglement transmissie.

Het werken met vaste tarieven, die gebaseerd zijn op vier jaar vooraf geraamde volumes en op een eveneens vier jaar vooraf geraamd totaal inkomen, dat bovendien voor een belangrijk gedeelte bestaat uit elementen waarop de netbeheerder geen rechtstreekse controle heeft, leidt onvermijdelijk tot verschillen. De uitvoering van artikel 12*quinquies*, 3°, vindt men terug in het vierde hoofdstuk van dit besluit.

Aan het saldo (positief of negatief) tussen de kosten en de ontvangsten, die jaarlijks door de netbeheerder opgelopen en geboekt zijn tijdens een regulatoire periode, moet vanzelfsprekend een bestemming gegeven worden. In dit besluit wordt bepaald dat op het einde van het derde jaar van elke regulatoire periode, de bestemming van die delen van het over de vier voorbije jaren gecumuleerd saldo die voortvloeien uit een verschil tussen de reële en de vooraf geraamde niet-beheersbare kosten enerzijds en uit het verschil tussen de reële en de geraamde verkoopsvolumes anderzijds, na advies van de CREG, bepaald wordt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De bestemming van het verschil tussen de geraamde en werkelijke beheersbare kosten biedt aan de netbeheerder de noodzakelijke stimulans om de betreffende kosten daadwerkelijk te verlagen : van alle verschillen tussen de reële, door de netbeheerder opgelopen elementen van het inkomen en de in het goedgekeurd budget opgenomen overeenstemmende ramingen, is het immers enkel dit verschil dat rechtstreeks in de resultatenrekening van de netbeheerder wordt opgenomen. De beheersing van de door de netgebruikers te dragen kosten vereist dat de betreffende verschillen met betrekking tot de in artikel 12, § 2, 2°, 3° en 4°, van de wet bedoelde elementen van het inkomen, geen deel uitmaken van het inkomen van de overeenstemmende periode en dus geen deel uitmaken van het resultaat/eigen vermogen van de netbeheerder. Deze jaarlijkse saldi van elke regulatoire periode vormen een vordering dan wel een schuld tegenover de afnemers in hun geheel en worden overgeboekt naar de overlopende rekeningen op de balans van de netbeheerder.

Dergelijke vordering/schuld kan via een correctie op de toekomstige tarieven worden verrekend zonder dat het resterende saldo het karakter van een vordering/schuld zou verliezen.

Het is de netbeheerder die de CREG op de hoogte brengt van de hoogte van het saldo en haar de elementen ter staving ervan levert.

De uitgewerkte methodologie vereist duidelijke procedures. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk V. De bepalingen van artikel 12*quinquies*, 4°, van de elektriciteitswet kaderen tevens in de in artikel 23, § 2, van de elektriciteitswet vastgelegde boekhoudkundige en financiële controlefuncties van de commissie. Om aan de opmerking van het advies van de Raad van state nr 42.608/3, punt 3.4.3 tegemoet te komen, houdt artikel 17, § 1, derde lid een informatiebepaling in welke noodzakelijk is voor een correcte berekening van het tarief. Voor de uitwerking van deze bepaling kan beroep gedaan worden op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning, bedoeld in artikel 180 van de Grondwet.

In afdeling 1 ervan wordt de procedure voor het voorstel en de goedkeuring van het totaal inkomen en van de tarieven behandeld. De procedure vereist de indiening van een tariefvoorstel met budget uiterlijk zes maanden vóór de aanvang van elke regulatoire periode.

Deze procedure leidt tot hetzij goedgekeurde, hetzij hernieuwde tarieven. In dat laatste geval worden de lopende tarieven van de vorige regulatoire periode toegepast. Naast de gewone procedure, zoals bedoeld in artikel 12*quater*, § 2, van de elektriciteitswet, voorziet dit besluit ook twee uitzonderingsprocedures : vooreerst wordt de indiening voorzien van een geactualiseerd tariefvoorstel ingeval van nieuwe diensten en/of de aanpassing van bestaande diensten van de netbeheerder. Ingeval van dergelijk geactualiseerd tariefvoorstel wordt niet alleen het inkomen geactualiseerd, doch ook de toe te passen tarieven. Geheel in de lijn van artikel 12*septies*, § 1, van de elektriciteitswet, dat de netbeheerder toelaat om in geval van uitzonderlijke omstandigheden onafhankelijk van de wil van de netbeheerder in de loop van de regulatoire periode een gemotiveerde vraag in te dienen tot aanpassing van de evolutieregels van het totaal inkomen voor wat de komende jaren van de lopende regulatoire periode betreft, werd deze werkwijze als tweede uitzonderingsprocedure in dit besluit voorzien. In dit laatste geval zullen niet enkel het totaal inkomen maar ook de toe te passen tarieven aangepast worden. De term uitzonderlijke omstandigheden onafhankelijk van de wil van de netbeheerder' moet hier, overeenkomstig de heersende rechtspraak in het burgerlijk recht en in het

verzekeringsrecht, begrepen worden als overmacht, aan te tonen door de netbeheerder en door de CREG te beoordelen. Voorbeelden hiervan zijn ondermeer natuurrampen en terroristische aanslagen.

Een uitzonderlijk laag of hoog exploitatieoverschot vastgesteld tijdens een bepaald exploitatiejaar, kan niet als een uitzonderlijke omstandigheid gekwalificeerd worden. In geval van goedkeuring van het tariefvoorstel met budget ingediend bij de CREG op grond van uitzonderlijke omstandigheden, zal de CREG de daaruit voortvloeiende goedgekeurde tarieven toepassen voor de resterende duur van de regulatoire periode.

De controle op de evolutieregels van het totaal inkomen en op de tarieven wordt uitgevoerd door de CREG. Deze in afdeling 2 uitgewerkte controle gebeurt zowel aan de hand van door de netbeheerder uitgevoerde voor- en nacalculaties als door middel van specifieke interim- en ex post controles, ondermeer ter plaatse bij de netbeheerder.

In het kader van de nagestreefde transparantie voorziet afdeling 3 in de snelle en algemene bekendmaking van informatie over de tarieven.

De uitvoering in Hoofdstuk VI van artikel 12*quinquies*, 5° heeft betrekking op de noodzakelijke rapportering van financiële en niet-financiële gegevens. Deze rapportering is noodzakelijk voor de correcte en tijdige toepassing van de vorige onderwerpen. De rapportering, ondermeer op basis van een in artikel 12*sexies* van de elektriciteitswet voorzien en door de CREG, na overleg met de netbeheerder, uitgewerkt rapporteringsmodel, heeft zowel een ex ante als een ex post karakter. Ter zake worden in overeenstemming met artikel 12*quinquies*, 5°, van de elektriciteitswet, zowel een jaarverslag als een semesteriele gegevensverstrekking voorzien. Om aan de opmerking van het advies van de Raad van state nr 42.608/3, punt 3.4.3 tegemoet te komen, houdt artikel 29 een informatiebepaling in welke noodzakelijk is voor een correcte berekening van het tarief. Voor de uitwerking van deze bepaling kan beroep gedaan worden op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning, bedoeld in artikel 180 van de Grondwet.

Het zevende hoofdstuk van dit besluit behandelt de maatregelen die betrekking hebben op het streefdoel om de belangen van de consumenten in termen van prijs en kwaliteit te beschermen : enerzijds behandelt het zevende hoofdstuk over kostenbeheersing uitdrukkelijk een aantal kostenbeheersende maatregelen (met inbegrip van het gebruik van een factor voor een voor de netbeheerder haalbare productiviteits- en efficiëntieverbetering en de ex ante en ex post controle op de redelijkheid van de elementen van het inkomen, met de mogelijkheid voor de CREG om zowel ex ante als ex post de kennelijk onredelijke kosten te verwerpen en dus ten laste te leggen van het resultaat van de netbeheerder)). Omdat in de definitieve tekst maximaal gevolg werd gegeven aan het advies van de Raad van State, werden in dit verband een aantal criteria toegevoegd met betrekking tot de bevoegdheid van de CREG inzake de toepassing van deze redelijkheidstoets. Zo zal de commissie de redelijkheid van deze kosten kunnen beoordelen door ze, bijvoorbeeld, te vergelijken met de overeenstemmende vergelijkbare kosten van gelijkaardige ondernemingen, waarbij zij de normen en criteria in rekening genomen voor deze evaluatie mee aan de netbeheerder meedeelt. Ook zal de commissie in geen geval kosten kunnen verwerpen waarvan het bedrag rechtstreeks en integraal werd opgelegd door een bevoegde overheid. Daarbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld de concreet verschuldigde vennootschapsbelasting en bedragen van retributies, taksen, heffingen opgelegd door federale, regionale en lokale overheden.

De bescherming van de consument kan niet losgezien worden van de aan de netbeheerder geboden stimulans die toelaat het verschil tussen de geraamde en de werkelijke beheersbare kosten rechtstreeks in zijn resultatenrekening op te nemen. Dergelijke werkwijze zal binnen een zekere termijn leiden tot een daling van de door de tarieven te dekken beheersbare kosten. Die stimulans houdt tevens in dat de CREG haar ex postcontrole op de beheersbare kosten moet beperken tot de controle op een eventuele kruissubsidiëring met de andere elementen van het totaal inkomen van de netbeheerder.

In antwoord op de opmerking van het advies van de Raad van State nr. 42.608/3, punt 6 werd artikel 32, § 3 aangevuld in de zin dat de CREG de normen en criteria in rekening genomen voor deze evaluatie meedeelt aan de netbeheerder voorafgaand aan de goedkeuring van het tariefvoorstel met budget binnen de termijn voorzien in artikel 17, § 1 Deze normen en criteria blijven gelden voor de volledige duur van de regulatoire periode. Een in regulatoire middens algemeen gehanteerd instrument is de toepassing van een benchmark-techniek, waarbij de kosten van de netbeheerder vergeleken worden met overeenstemmende vergelijkbare kosten van gelijkaardige ondernemingen. Naast de benchmark-techniek beschikt de CREG ook nog over andere middelen zijnde of de verrichting gebeurde aan marktconforme voorwaarden, of gebeurde met kosteffectieve procedures en of gebeurde met respect voor het zogenaamd 'at arms length'

De bepalingen van de verordening nummer 1228/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 in verband met de bestemming van de inkomsten uit de toekenning van de beschikbare capaciteit van internationale koppellijnen zijn duidelijk en onmiddellijk uitvoerbaar in de rechtsorde. Die bepalingen zijn van toepassing vanaf de inwerkingtreding van de betreffende verordening en vergen geen verdere omzetting naar Belgisch recht.

Uit wat voorafgaat blijkt dan ook het respect van de nettarieven voor de zeven, in artikel 12ter van de elektriciteitswet opgenomen richtsnoeren.

(i) Het eerste richtsnoer betreft het niet-discriminerend en transparant karakter van de tarieven.

Het besluit houdt in het bijzonder rekening met het principe van non-discriminatie vermits het de basis ervoor legt dat de netgebruiker alle kosten betaalt, veroorzaakt door of toerekenbaar aan de diensten en de delen van de infrastructuur waarvan hij gebruik maakt. Het koninklijk besluit voorziet immers in een algemene proportionele toewijzing van de kosten van de systeemdiensten en ondersteunende diensten en in een specifieke proportionele toewijzing van de kosten van die delen van de infrastructuur waarvan de netgebruiker gebruik maakt.

Aan de transparantievereiste blijft voldaan door het behoud in de tariefstructuur en -opbouw van het principe van de naspeurbaarheid van de kosten vanaf hun primaire boeking als kostensoort tot aan hun opname in het tarief dat aan de netgebruiker zal aangerekend worden. Elke kost per activiteit wordt hetzij geheel toegewezen aan één kostenobject, hetzij gedeeltelijk aan meerdere kostenobjecten. Een kostenobject komt overeen met één tariefcomponent die doorgerekend wordt aan de netgebruiker. De integratie van al deze kostentoewijzingen binnen het boekhoudkundig kader biedt de volgende voordelen : een verhoogde consistentie in de toepassing van de waarderingsregels en een verhoogde doelmatigheid bij latere controles.

Een ander belangrijk principe bij de naleving van de transparantie is de rapportering van financiële gegevens zoals zij opgenomen worden in een budget. De tarieven worden goedgekeurd vóór hun toepassing in de volgende regulatoire periode en dus op basis van het budget van de netbeheerder. Om een passend inzicht te verwerven in de totstandkoming van de tarieven is een uitgebreide rapportering met betrekking tot de opmaak van het budget bijgevolg noodzakelijk. Dit principe werd uitgewerkt in artikel 17. Een nuttig en noodzakelijk vervolg op deze budgetopmaak wordt gegeven door de halfjaarlijkse opvolging van het jaarlijks budget en door een omstandige verantwoording te eisen in geval van afwijkingen die groter zijn dan 10% van het budget, zoals voorzien in artikel 34.

(ii) Het tweede richtsnoer vereist dat de tarieven de evenwichtige ontwikkeling mogelijk maken van het transmissienet overeenkomstig de verschillende investerings- en ontwikkelingsplannen van de netbeheerder.

Enerzijds wordt het verband met de uitvoering van de genoemde plannen uitdrukkelijk vereist in artikel 17, § 2, 2°, a) van dit besluit, anderzijds is het voor de berekening van de billijke winstmarge in artikel 4 van dit besluit gehanteerde 'gereguleerd actief' gebaseerd op de vergoeding van de in het net geïnvesteerde kapitalen (return on investment').

(iii) De CREG verwacht van de netbeheerder dat hij zijn tarieven vergelijkt met de beste tariefpraktijken die door vergelijkbare beheerders van transmissienetten worden toegepast. Onverminderd de problemen als gevolg van de specificiteiten van de netbeheerders, hun netten en de onderscheiden reguleringsmethodes, zal dit een element vormen van het in artikel 31 van dit besluit bedoelde rapporteringsmodel.

(iv) Artikel 36, § 2, van dit besluit beantwoordt aan het vierde richtsnoer waarbij de tarieven het mogelijk moeten maken het inkomen te genereren.

(v) De algemene tariefstructuur met een sterke differentiatie aan toe te passen tarieven (met inbegrip van de in artikel 25 van dit besluit opgenomen tariefperiodes), houdt voor de gebruikers een sterke aansporing in om hun gebruik van de capaciteit van het net te optimaliseren, zoals het vierde richtsnoer vereist.

(vi) Het als zesde richtsnoer in artikel 12ter, 6°, in de elektriciteitswet opgenomen artikel voorziet als volgt in de opsplitsing van de tarieven :

a) op basis van de voorwaarden en de modaliteiten voor het gebruik van het transmissienet;

b) wat de ondersteunende diensten betreft;

c) wat de eventuele meerkosten voor de openbare dienstverplichtingen betreft met toepassing van de artikelen 7 en 21, eerste lid, 3°;

Artikel 8, § 1, 1° en 2°, en de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit houden rekening met artikel 12ter, 6°, a), van de elektriciteitswet.

De artikelen 8, § 1, 3°, en 11 van het koninklijk besluit, beantwoorden aan de vereiste van de opsplitsing wat de ondersteunende diensten betreft. De kost van de ondersteunende of systeemdiensten wordt als een afzonderlijk kostenobject opgenomen in de algemene tariefstructuur.

De vereiste van opsplitsing wat de eventuele toeslagen voor de openbare dienstverplichtingen betreft, vindt zijn weerslag in de artikelen 8, § 2, van het koninklijk besluit. De kost van de onderscheiden openbare dienstverplichtingen wordt als een afzonderlijk element van het inkomen beschouwd.

(viii) Artikel 12ter, 7°, van de elektriciteitswet tenslotte bepaalt dat de tariefstructuren gelijk dienen te zijn voor het gehele grondgebied, zonder opsplitsing volgens geografische zone. De algemene tariefstructuur zoals vervat in het koninklijk besluit houdt daarom ook geen rekening met de geografische zone van injectie noch van afname van de elektriciteit, waardoor aan het zevende richtsnoer wordt beantwoord.

Met het oog op de in artikel 12octies van de elektriciteitswet voorziene mogelijkheid om het toepassingsveld van de artikelen 12 tot 12septies, van de elektriciteitswet uit te breiden tot de overeenstemmende tarieven voor de distributienetten en de lokale of regionale transmissienetten van de Gewesten werd ervoor gezorgd dat de structuur en de bepalingen van dit besluit zoveel mogelijk in hun algemeenheid gehanteerd kunnen blijven, onverminderd de te verwachten aanpassingen als gevolg van een aantal specifieke aspecten van de nettarieven van de genoemde netten (zoals bijvoorbeeld : rapporteringverplichtingen, afschrijvingspercentages van de laagspanningskabels en apparaten, een gemiddeld toepassingsstarief gedurende vier jaar of een jaarlijks tarief bepaald voor de inwerkingtreding van elke regulatoire periode, de illiquiditeitsfactor en de factor X).

Aangezien de huidige beheerder van het nationaal transmissienet voor elektriciteit door de Gewesten tevens is aangeduid als distributienetbeheerder en beheerder van het regionaal of lokaal transmissienet, wordt hierna ingegaan op het toepassingsgebied van onderhavig besluit. De transmissiefunctie van het net is immers niet enkel beperkt tot de lijnen en kabels van het transmissienet zoals het gedefinieerd werd in de elektriciteitswet. Met andere woorden, niet enkel de netten met een spanningsniveau hoger dan 70 kV, maar ook sommige lijnen en kabels van netten uitgerust op een spanning gelijk aan of lager dan 70 kV kunnen een transportfunctie hebben. Om dit onoverkomelijk technisch probleem op te lossen laat artikel 9, § 2, van de elektriciteitswet de netbeheerder toe om diensten voor de uitbating, het onderhoud, de verbetering, de vernieuwing en de uitbreiding en/of het beheer van lokale, regionale transmissie- en/of distributienetten met een spanningsniveau van 30 kV tot 70 kV uit te voeren.

In deze optiek voorziet artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 betreffende de algemene tariefstructuur en de basisprincipes en procedures inzake de tarieven voor de aansluiting op de distributienetten en het gebruik ervan, de ondersteunende diensten geleverd door de beheerders van deze netten en inzake de boekhouding van de beheerders van de distributienetten voor elektriciteit dan ook dat de lijnen en kabels, met een nominaal spanningsniveau gelijk aan of lager dan 70 kV, die een transmissiefunctie hebben, uitdrukkelijk uit het toepassingsgebied van het betreffend besluit worden gesloten.

Het voorliggend koninklijk besluit is derhalve van toepassing op het transmissienet, met inbegrip van de lijnen en kabels van de lokale, regionale transmissie- en/of distributienetten met een spanningsniveau van 30 kV tot 70 kV die een transmissiefunctie hebben.

---

8 JUNI 2007. — Koninklijk besluit betreffende de regels met betrekking tot de vaststelling van en de controle op het totaal inkomen en de billijke winstmarge, de algemene tariefstructuur, het saldo tussen kosten en ontvangsten en de basisprincipes en procedures inzake het voorstel en de goedkeuring van de tarieven, van de rapportering en kostenbeheersing door de beheerder van het nationaal transmissienet

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikel 108 van de Grondwet;

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, inzonderheid op de artikelen, 12quater, § 1, 12quinquies en 12septies, §§ 1 en 2 toegevoegd bij de wet van 1 juni 2005 en wat artikel 12quater, § 1, 1°, betreft gewijzigd bij de wet van 16 maart 2007;

Gelet op het voorstel van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, gegeven op 27 september 2006 en het advies van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, gegeven op 15 maart 2007;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 15 maart 2007;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting, gegeven op 16 maart 2007;

Gelet op het advies 42.608/3 van de Raad van State, gegeven op 25 april 2007 met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Economie en Energie en op advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. — *Definities*

Artikel 1. De definities vervat in artikel 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in artikel 1, § 2, van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, zijn van toepassing op dit besluit.

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° « wet » : de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

2° « technisch reglement transmissie » : het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe;

3° « technische reglementen » : het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe en de technische reglementen overeenkomstig de gewestelijke wetgeving betreffende de lokale transmissie, de gewestelijke transmissie en de distributie van elektriciteit;

4° « tariefvoorstel » : het voorstel van de netbeheerder omvattende al de tarieven en toeslagen die hij, in overeenstemming met artikel 12^{quater} § 2, van de wet, vóór elke regulatoire periode, bij de commissie ter goedkeuring indient;

5° « geactualiseerd tariefvoorstel » : het tariefvoorstel bedoeld in artikel 12^{quater}, § 3, van de wet;

6° « budget » : de raming door de netbeheerder van het totaal inkomen bedoeld in artikel 12, § 2 van de wet;

7° « infrastructuurdeel » : de volgende delen van het net :

a) het netwerk met een nominale spanning van 380/220/150 kV;

b) de transformatoren waarvan de uitgang een nominale spanning heeft van 70/36/30 kV;

c) het netwerk met een nominale spanning van 70/36/30 kV;

d) de transformatoren waarvan de uitgang op middenspanning werkt en de accessoria ervan die deel uitmaken van de infrastructuur vereist voor de uitvoering van de wettelijke en reglementaire taken van de netbeheerder;

8° « klantengroep » : elke groep van netgebruikers die energie uitwisselen (injecteren en/of afnemen) via één van de onder 7° bedoelde infrastructuurdelen voor zover zij daarvoor gebruik maken van één of meerdere diensten van de netbeheerder in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke en reglementaire verplichtingen, met dien verstande dat een netgebruiker die via meer dan één infrastructuurdeel energie uitwisselt, tot elke van de verschillende betrokken klantengroepen behoort;

9° « distributienetbeheerder » : de beheerder van elk net dat werkt aan een spanning die gelijk is aan of lager is dan 70 kilovolt, voor het vervoer van elektriciteit naar afnemers op regionaal of lokaal niveau;

10° « overige klanten » : de groep van marktpartijen die gebruik maken van één of meerdere diensten van de netbeheerder in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke en reglementaire verplichtingen en die niet behoren tot één van de klantengroepen gedefinieerd in artikel 1, 8°;

11° « kostenobject » : elk geheel van de kosten die voor de netbeheerder nodig zijn om een dienst te leveren, vermeerderd met de kosten van de belastingen, heffingen, toeslagen, bijdragen en vergoedingen toegewezen aan de betrokken dienst;

12° « kostenplaats » : elke door de netbeheerder boekhoudkundig opgezette onderverdeling waaraan de kosten zijn toegewezen;

13° « kostensoort » : de aard van de kosten van een onderneming zoals bedoeld in artikel 25, § 1 van het koninklijke besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen;

14° « kostenveroorzaker » : elke sleutel die het rechtstreeks oorzakelijk verband tussen de kosten en de daarmee gerelateerde prestaties weergeeft;

15° « verdeelsleutel » : elke forfaitaire sleutel gebruikt voor de toewijzing van kosten aan prestaties op basis van conventionele verhoudingen wanneer er geen rechtstreeks oorzakelijk verband gemeten kan worden tussen de kosten en de prestaties;

16° « "onderschrijvingsformule" » : elke formule onderschreven door de netgebruiker in termen van tijdsperioden, vermogens en ondersteunende diensten;

17° « systeembeheer » : elke dienst bedoeld in artikel 3, § 3, van het technisch reglement transmissie;

18° « ondersteunende diensten » : het geheel van de diensten bedoeld in artikel 231, § 1, van het technisch reglement transmissie en van de dienst voor de compensatie van de verliezen aan actieve energie in het net, voor zover deze van toepassing is in de technische reglementen;

19° « primaire regeling van de frequentie » : de dienst bedoeld in de artikelen 236 tot en met 242 van het technisch reglement transmissie;

20° « secundaire regeling van het evenwicht in de Belgische regelzone » : de dienst bedoeld in de artikelen 243 tot en met 247 van het technisch reglement transmissie;

21° « black-start-dienst » : de dienst bedoeld in de artikelen 261 tot en met 264 van het technisch reglement transmissie;

22° « handhaven en herstellen van het individueel evenwicht van de toegangsverantwoordelijken » : de dienst die de netbeheerder in overeenstemming met artikel 157, § 2, van het technisch reglement transmissie levert;

23° « tertiaire reserve » : de dienst bedoeld in de artikelen 249 tot en met 256 van het technisch reglement transmissie;

24° « regeling van de spanning en van het reactief vermogen » : de dienst bedoeld in de artikelen 257 tot en met 260 van het technisch reglement transmissie;

25° « congestiebeheer » : de dienst bedoeld in de artikelen 265 en 266 van het technisch reglement transmissie;

26° « aansluiting van een netgebruiker » : het geheel van de uitrustingen die toelaten om de installaties van de netgebruiker met het transmissienet te verbinden en dat tenminste uit een aansluitingsveld bestaat;

27° « toegangspunt » : een injectie- en/of een afnamepunt;

28° « koppelpunt » : het contactpunt tussen de netten beheerd door de transmissienetbeheerder en de netten beheerd door een distributienetbeheerder;

29° « afgenomen vermogen » : het verschil tussen het afgenomen vermogen door de netgebruiker(s) aangesloten in een toegangspunt of door een distributienetbeheerder aangesloten in een koppelpunt en het geïnjecteerde vermogen door de lokale productie(s) in verband met dit toegangspunt of koppelpunt. Ingeval dit verschil leidt tot een negatieve waarde, is het afgenomen vermogen gelijk aan nul;

30° « afgenomen energie » : de integraal van het afgenomen vermogen in een toegangspunt voor de gegeven periode;

31° « bruto begreemd vermogen » : het verschil tussen het afgenomen vermogen in een toegangspunt en het geïnjecteerde vermogen door een lokale productie(s) in verband met dit toegangspunt, voor het gedeelte van het geïnjecteerde vermogen kleiner dan of gelijk aan een drempel per klantengroep bepaald door de commissie op voorstel van de netbeheerder, uitgedrukt in MW. Ingeval het hierboven vermelde verschil leidt tot een negatieve waarde, is het bruto begrensde vermogen gelijk aan nul;

32° « bruto begrensde energie » : de integraal van het bruto begrensde vermogen in een toegangspunt voor een gegeven periode;

33° « bijkomend vermogen op jaarbasis » : de jaarpiek van het afgenomen vermogen. Deze komt overeen met het maximale kwartiervermogen dat afgenomen werd in een toegangspunt;

34° « bijkomend vermogen op maandbasis » het verschil, voorzover positief, tussen de piek van het in een bepaalde maand afgenomen vermogen en het geldig onderschreven vermogen;

35° « notionele intrestaftrek » : de aftrek voor risicokapitaal bedoeld in artikel 205bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992;

36° « behoefte aan bedrijfskapitaal » : de behoefte aan bedrijfskapitaal van de netbeheerder, op een gegeven ogenblik, is gelijk aan het verschil tussen enerzijds de som van de voorraden, de bestellingen in uitvoering, de schuldvorderingen, de operationeel noodzakelijke liquide middelen en de overlopende rekeningen van het actief op dat ogenblik en anderzijds de som van de handelsschulden, de voorschotten ontvangen op bestellingen, de belasting-, loon- en sociale schulden, de overige schulden en de overlopende rekeningen van het passief op dat ogenblik; zoals bedoeld in Bijlage Minimumindeling van het algemeen

rekeningstelsel' van het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningstelsel, laatst gewijzigd door het koninklijk besluit van 25 januari 2005;

37° « billijke marge » : dit is de winstmarge bedoeld in artikel 12, § 2, 2°, van de wet en zoals bepaald in artikel 3;

38° « risicovrije rente » : dit is het rendement op een investering zonder enige vorm van risico;

39° « OLO-obligaties » : Obligations Linéaires- Lineaire Obligaties met name effecten zoals bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 oktober 1997 betreffende de lineaire obligaties;

40° « marktrisicopremie » :dit is de gemiddelde opbrengst van een aandelenportefeuille die enkel bestaat uit aandelen opgenomen in de BEL20-index (of diens vervanger), verminderd met de risicovrije rente;

41° « factor Bèta » : is de covariantie van het rendement van het aandeel van de netbeheerder met het rendement op de markt, gedeeld door de variantie van die markt;

42° « economische reconstructiewaarde » : de kostprijs om een bepaald uitrustingsgoed te vervangen door een gelijkaardige installatie qua inrichting en prestatie en waarbij rekening gehouden wordt met de technologische vooruitgang;

43° « rendementspercentage » : het percentage bedoeld in artikel 12^{quinquies}, 1°, c), van de wet;

44° « marktkoppeling » : de koppeling van zogenaamde day-ahead elektriciteitsbeurzen, d.i. de gecoördineerde prijs- en volumebepaling van deze elektriciteitsbeurzen waarvoor het noodzakelijk is dat de betrokken transmissienetbeheerders aan deze elektriciteitsbeurzen kennis geven van de beschikbare dagcapaciteit op de betrokken grenzen teneinde deze capaciteit (impliciet) toe te kennen aan de deelnemers van deze elektriciteitsbeurzen op een marktgebaseerde manier;

45° « mobiele belasting » elk elektrisch verbruik door de spoorwegmaatschappij waarvan de nuttige functie erin bestaat zich zonder ontkoppeling van afnamepunt naar afnamepunt te verplaatsen.

HOOFDSTUK II. — *Het totaal inkomen en de billijke winstmarge*

Afdeling 1. — Het totaal inkomen

Art. 2. § 1. Het totaal inkomen bedoeld in artikel 12, § 2 van de wet bevat inzonderheid het in artikel 12, § 2, 1°, van de wet bedoelde geheel van kosten die nodig zijn voor de vervulling door de netbeheerder van de in artikel 8, § 1, van de wet bedoelde taken. Deze kosten bestaan inzonderheid, maar niet uitsluitend uit de volgende elementen :

1° de kosten voor de aankoop van de ondersteunende diensten, in voorkomend geval verminderd met de aan leveranciers opgelegde boetes voor het niet nakomen van hun verplichtingen terzake;

2° de kosten voor het gebruik van de infrastructuur van derden;

3° de kosten (met inbegrip van de bewegingen op overeenstemmende provisierekeningen) van de aankoop van andere goederen en diensten, voor zover dit gebeurt binnen het kader van de uitoefening van de activiteiten bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet, in het bijzonder deze gericht op :

— het beheer van de elektrische infrastructuur;

— het beheer van het elektrisch systeem;

— het beheer van de telecom-infrastructuur;

— de informatica-activiteiten;

— het gemeenschappelijk beheer;

— de naar balansrekeningen over te dragen lasten.

4° de kosten (met inbegrip van de bewegingen op overeenstemmende provisierekeningen) van bezoldigingen, sociale lasten en alle in het kader van groepsverzekeringen betaalde lasten;

5° de kosten (met inbegrip van de bewegingen op overeenstemmende provisierekeningen) van de rechtstreeks aan niet-actieve medewerkers of hun rechthebbenden uitbetaalde pensioenen en gelijksoortige vergoedingen;

6° de verschuldigde onroerende voorheffing en de lokale belastingen, heffingen en retributies, met uitsluiting van, in geval van niet verzekerbare schade, de aan de netbeheerder opgelegde boetes en van de ten laste van de netbeheerder opgelegde schadevergoedingen in geval van netincidenten;

7° de geboekte minderwaarden en het deel van de meerwaarde bepaald in artikel 4, § 1, betreffende uitrustingen die buiten gebruik worden gesteld in de loop van het desbetreffende jaar, voor zover de

bedragen verband houdende met het deel van de meerwaarde worden geboekt op een passief reserve van de netbeheerder. De Commissie controleert de overeenstemming tussen de evolutie van deze reserve en de geregistreerde buitendienststellingen;

8° de geboekte waardeverminderingen;

9° de financiële lasten;

10° de effectief verschuldigde vennootschapsbelasting;

11° de kostenverminderingen die het gevolg zijn van de verrichtingen uit internationale verbindingen, in het bijzonder :

het saldo uit de opbrengsten en de te betalen kosten die voortvloeien uit de toepassing van een compensatiemechanismen voor de transmissie van grensoverschrijdende fluxen; voor zover zij het gevolg zijn van Europese reglementering, van beslissingen van de commissie of van overeenstemming tussen de betrokken netbeheerders;

— het saldo uit de opbrengsten en de te betalen kosten die voortvloeien uit de impliciete veilingmechanismen die het gevolg zijn van de aankoop en de verkoop van energie in het kader van marktkoppeling;

— de opbrengsten uit de veiling van capaciteit op de Noordgrens;

— de opbrengsten uit de veiling van capaciteit en uit congestie op de Zuidgrens;

— het saldo uit de opbrengsten en de te betalen kosten uit verrichtingen met buitenlandse netbeheerders voor zover deze gebeuren in het kader van activiteiten bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet.

12° de kostenverminderingen die het gevolg zijn van diverse verrichtingen, voor zover deze gebeuren in het kader van activiteiten bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet, in het bijzonder :

— de opbrengsten uit de verhuur van de masten, voor zover deze deel uitmaken van het gereguleerd actief;

— de opbrengsten uit de verhuur van het glasvezelnet, voor het gedeelte dat deel uitmaakt van het gereguleerd actief;

— de opbrengsten uit andere gereguleerde activiteiten;

— de meerwaarden op de realisatie van activa;

— de opbrengsten uit de ondersteuningsprestatie van dochterondernemingen;

— de diverse ontvangsten.

13° De kostenverminderingen die het gevolg zijn van overdrachten tussen de resultatenrekening en de balans; met inbegrip van de aan het inkomen toegewezen verschillen uit vorige regulatoire periodes.

§ 2. De in artikel 12^{quater}, § 1, 1°, van de wet bedoelde kosten waarop de netbeheerder geen rechtstreekse controle heeft, zijn deze bedoeld onder § 1, 1°, 2°, 5°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, 11° en 13°.

§ 3. De in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet bedoelde kosten waarop de netbeheerder een rechtstreekse controle heeft, zijn deze bedoeld onder § 1, 3°, 4° en 12°.

Afdeling 2. — De billijke (winst)marge

Art. 3. § 1. De billijke marge vormt de vergoeding voor de door de netbeheerder in het net geïnvesteerde kapitalen.

Deze komt jaarlijks tot stand door de toepassing van het in artikel 6 bedoelde rendementspercentage op de in artikel 5, § 5 bedoelde gemiddelde waarde van het in artikel 4 bedoeld gereguleerd actief.

§ 2. De billijke marge is een netto vergoeding, ná toepassing van de vennootschapsbelasting, maar vóór toepassing van de roerende voorheffing op de dividenden. De door de netbeheerder verschuldigde werkelijke vennootschapsbelasting behoort tot de in artikel 12, § 2, 1°, van de wet bedoelde kosten.

Afdeling 3. — Het gereguleerd actief

Art. 4. § 1. De initiële waarde (iRAB) van het gereguleerd actief (RAB) bestaat uit de som van de netto economische reconstructiewaarde van de gereguleerde materiële vaste activa zoals vastgesteld op 31 december 1999 en de behoefte aan netto bedrijfskapitaal van de netbeheerder. De initiële waarde van het gereguleerd actief werd in mei 2002 bepaald op €3259,8 miljoen (en komt overeen met de netto boekwaarde van de materiële vaste activa zoals bepaald op datum van 31 december 1999 van 1604,7 MEUR verhoogd met een meerwaarde van 1655,1 MEUR).

§ 2. De waarde van het gereguleerd actief waarop het rendementspercentage toegepast wordt, wordt afgeleid van de in § 1 bedoelde initiële waarde van het gereguleerd actief en evolueert jaarlijks volgens de in artikel 5 bepaalde ontwikkelingsregels.

*Afdeling 4. — De ontwikkelingsregels
van het gereguleerd actief in de tijd*

Art. 5. § 1. De initiële waarde van de economische reconstructiewaarde evolueert sinds 1 januari 2000 jaarlijks door :

— de toevoeging van alle nieuwe investeringen van dat jaar, zowel de uitbreidings- als de vervangingsinvesteringen;

— het in mindering brengen van de nettoboekwaarde van de buitengebruikstellingen van dat jaar;

— het in mindering brengen van het deel van de meerwaarde bepaald in artikel 4, § 1, betreffende de uitrustingen buiten dienst gesteld in de loop van het desbetreffende jaar;

— het in mindering brengen van de gebudgetteerde afschrijvingen van de gereguleerde materiële vaste activa per einde van dat jaar;

— het in mindering brengen van de tussenkomsten van derden;

— het in mindering brengen van dat deel van eventuele subsidies dat op basis van de wettelijk geldende boekhoudkundige normen in het resultaat van het boekjaar wordt opgenomen;

— de toevoeging van de evolutie van de behoefte aan bedrijfskapitaal ten overstaan van de laatst in aanmerking genomen waarde.

§ 2. De in § 1 bedoelde investeringen zijn deze die opgenomen zijn in de goedgekeurde ontwikkelingsplannen, investeringsplannen of aanpassingsplannen, aangevuld met de door de commissie als verantwoord aanvaardde vervangingsinvesteringen, investeringen voor nieuwe aansluitingen en deze in aanpassingen van bestaande infrastructuur.

De in mindering gebrachte meerwaarden bedoeld in § 1 zijn deze die opgenomen zijn in de lijst bedoeld in artikel 17, § 2, 2° (iv) en door de Commissie als verantwoord aanvaard.

§ 3. Het jaarlijks bedrag van de in § 1 bedoelde afschrijvingen wordt bepaald op basis van de historische aanschaffingskost en van de volgende afschrijvingspercentages, zonder rekening te houden met enige restwaarde :

Activa : Jaarlijks afschrijvingspercentage

Industriële gebouwen :	3 % (33 jaar)
Administratieve gebouwen :	2 % (50 jaar)
Kabels :	2 % (50 jaar)
Lijnen :	2 % (50 jaar)
Posten :	
— Laagspanningsuitrustingen :	3 % (33 jaar)
— Hoogspanningsuitrustingen :	3 % (33 jaar)
Aansluitingen :	
— Transformaties	3 % (33 jaar)
— Lijnen en kabels	2 % (50 jaar)
Meetapparatuur :	3 % (33 jaar)
Teletransmissie en optische Vezels :	10 % (10 jaar)
Gereedschap en meubels :	10 % (10 jaar)
Rollend materieel :	20 % (5 jaar)

Onverminderd artikel 12^{novies} van de wet, wordt het jaarlijks bedrag van de in § 1 bedoelde afschrijvingen bepaald op basis van de historische aanschaffingskost, zonder rekening te houden met enige restwaarde.

§ 4. Het resultaat van de in § 1 bedoelde bewerking vormt de eindwaarde van de RAB van het betreffende jaar en kan overgenomen worden als beginwaarde van het gereguleerd actief van het volgend jaar.

§ 5. Het rendementspercentage wordt toegepast op het gemiddelde van de beginwaarde (op 01/01) van het gereguleerd actief en de eindwaarde (op 31/12) ervan voor het betreffende jaar, berekend volgens de regels bedoeld in § 1 tot en met 4 van dit artikel.

*Afdeling 5. — Het op het gereguleerd
actief toe te passen rendementspercentage*

Art. 6. In overeenstemming met het Capital Asset Pricing Model is het rendementspercentage de som van :

een risicovrije rente, bepaald in overeenstemming met artikel 7, 1°;

de marktrisicopremie gewogen met de factor Bèta, bepaald in overeenstemming met artikel 7, 2°.

Art. 7. Onverminderd artikel 12^{novies} van de wet, zijn de parameters voor de berekening van het rendementspercentage R de volgende :

1° Een risicovrije rente die elk jaar wordt bepaald op basis van het gemiddelde werkelijke rendement van de tijdens dat jaar door de Belgische overheid uitgegeven OLO-obligaties met een looptijd van tien jaar. Als referentie wordt het gemiddelde werkelijke rendementspercentage genomen dat gepubliceerd wordt door de Nationale Bank van België, meer bepaald het op basis van de daggegevens berekend gemiddeld referentietarief van de lineaire obligaties, berekend op basis van het rendement van Belgische leningen op de secundaire markt.

Het budget van de netbeheerder wordt opgemaakt op basis van de gemiddelde waarde van dit rendement uit OLO-obligaties over de vier jaren die de regulatoire periode voorafgaan.

2° De risicopremie van de netbeheerder, samengesteld uit een marktrisicopremie, wordt voor elk jaar van de regulatoire periode gewogen met een factor Bèta.

Onverminderd artikel 12^{novies} van de wet, hanteert de commissie als risicopremie 3,50%.

Onverminderd artikel 8, § 2, geeft de factor Bèta de gevoeligheid van marktbevingen weer van het rendement van de belegging in aandelen van de netbeheerder en komt overeen met de covariantie van het rendement van het aandeel van de netbeheerder met het rendement op de markt, gedeeld door de variantie van die markt. Als markt' wordt gebruik gemaakt van de aandelen die in dat jaar deel uitmaakten van de BEL20 –aandelenkorf (of diens vervanger).

De waarde van de factor Bèta wordt berekend over een periode van zeven exploitatiejaren, waarbij het zevende jaar overeenkomt met het betreffend exploitatiejaar. Voor de voorcalculatie van de wegingsfactor Bèta wordt daarbij gebruik gemaakt van de gegevens met betrekking tot de aandelen tot op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de indiening van het tariefvoorstel.

De wegingsfactor Bèta wordt door de commissie bepaald, die de waarde ten laatste acht maanden voor het begin van de nieuwe regulatoire periode ter kennis brengt aan de netbeheerder, per brief verstuurd per drager tegen ontvangstbewijs.

Art. 8. § 1. De billijke marge wordt bepaald op basis van de parameters, bedoeld in artikel 7 en de werkelijke, gemiddeld over het betreffend exploitatiejaar, gemeten verhouding tussen het eigen vermogen en het gereguleerd actief van de netbeheerder, overeenkomstig § 2.

Zowel de waarde van het eigen vermogen als deze van het gereguleerd actief worden voor het betreffende jaar berekend als het rekenkundig gemiddelde van de beginwaarde ná bestemming van het resultaat en de eindwaarde ervan vóór bestemming van het resultaat.

§ 2. Op basis van de in artikel 7 en § 1 vermelde parameters wordt het rendementspercentage R als volgt berekend :

— wanneer $S = 33\%$ of, $S < 33\%$, is het rendementspercentage $R = 33\% \times [\text{OLO rente } n + (R_p \times \beta)]$;

— wanneer $S > 33\%$, is het rendementspercentage R de som van :

(a) $33\% \times [\text{OLO rente } n + (R_p \times \beta)]$;

en

(b) $(S - 33\%) \times (\text{OLO rente } n + 70 \text{ bp})$;

Waarbij :

S = Eigen vermogen ten overstaan van het gereguleerd actief;

OLO rente jaar n = de gemiddelde risicovrije rente van OLO's op 10 jaar voor het jaar n;

R_p = risicopremie voor het betreffende exploitatiejaar;

B = de bèta-coëfficiënt voor het betreffend exploitatiejaar. De factor bèta mag niet minder bedragen dan 0,30.

§ 3. Na afloop van elk jaar van de regulatoire periode herberekent de Commissie de parameters volgens de waarden die volgens de bepalingen van § 1, 2 en 3 op het betrokken jaar van toepassing zijn, met inbegrip van de nacalculatie van de financiële structuur op basis van de definitieve balans in plaats van op basis van de provisionele balansen. De netbeheerder en de commissie houden met deze herrekenende parameters rekening bij de bepaling van het verschil tussen de werkelijke, aan de netbeheerder toegekende billijke marge en de in het goedgekeurd budget geraamde billijke marge, zoals bedoeld in Hoofdstuk 7, artikel 15, § 3.

§ 4. Gedurende de exploitatiejaren 2003 tot en met september 2012 wordt de som van de toegekende billijke marge en de erop verschuldigde vennootschapsbelasting jaarlijks verminderd met een bedrag van € 12,395Mio als teruggave aan de gebruikers voor de vastgestelde excessieve afschrijvingen uit het verleden.

HOOFDSTUK III. — Algemene tariefstructuur

Art. 9. § 1 De tariefstructuur onderscheidt drie tarieven

1° de tarieven voor de aansluiting op het transmissienet, bedoeld in artikel 10;

2° de tarieven voor het gebruik van het transmissienet, bedoeld in artikel 11;

3° de tarieven voor de ondersteunende diensten, bedoeld in artikel 12.

§ 2 Bijkomend aan deze tarieven kunnen toeslagen, bedoeld in artikel 13 worden toegepast.

Art. 10. § 1. De tarieven voor aansluiting op het transmissienet omvatten :

1° het eenmalige tarief met betrekking tot de oriëntatiestudie voor een nieuwe aansluiting of voor de aanpassing van een bestaande aansluiting;

2° het eenmalige tarief met betrekking tot de detailstudie voor nieuwe aansluitingsuitrustingen of voor de aanpassing van bestaande aansluitingsuitrustingen of, desgevallend, het éénmalig tarief voor een bijkomende studie op gebied van « power quality »;

3° het periodieke tarief met betrekking tot het tot stand brengen of het aanbrengen van een substantiële wijziging aan het eerste aansluitingsveld;

4° het periodieke tarief voor het beheer door de netbeheerder van het eerste aansluitingsveld;

5° het periodieke of éénmalige tarief met betrekking tot het tot stand brengen of het aanbrengen van een substantiële wijziging aan de overige aansluitingsuitrustingen, te weten :

— een boven- of ondergrondse aansluitingsverbinding en de eventuele benodigdheden hiervoor;

— de uitrustingen voor transformatie of voor het compenseren van reactieve energie of voor het filtreren van de spanninggolf;

— andere aansluitingsvelden dan het eerste aansluitingsveld, bijkomende beveiligingsuitrustingen, bijkomende uitrustingen voor alarm-signalisaties, metingen en tellingen, bijkomende uitrustingen voor gecentraliseerde tele-acties en/of telebedieningen.

6° het periodieke tarief voor het beheer van de onder 5° bedoelde uitrustingen.

§ 2, 1° Het tarief bedoeld in § 1, 1°, is functie van de exploitatiespanning, van het nominale vermogen en van de bestemming (injectie of afname).

2° Het tarief bedoeld in § 1, 2°, is functie van de door de netbeheerder geschatte kosten voor het tot stand brengen of het aanpassen van de aansluiting.

3° De tarieven bedoeld in § 1, 3° en 4°, zijn functie van de exploitatiespanning, het nominale vermogen, het kortsluitvermogen, het type van het onderstation en de technologische parameters gedefinieerd in de technische reglementen.

4° Het tarief bedoeld in § 1, 5° en 6°, zijn functie van de exploitatiespanning, de lengte van de aansluiting, het nominaal vermogen en de technologische parameters gedefinieerd in de technische reglementen en desgevallend van de datum van de indienststelling van de betreffende uitrustingen.

§ 3 De tarieven bedoeld in § 1, 3° tot en met 6°, bevatten een vermenigvuldigings- of reductiecoëfficiënt die functie is van de complexiteit van het aansluitingscircuit.

In de gevallen waarbij meerdere netgebruikers gezamenlijk gebruikmaken van dezelfde aansluitingsuitrustingen, zullen verdelingsregels op de in § 1, 3° tot en met 6° bedoelde tarieven toegepast worden. Deze verdelingsregels zijn gebaseerd op het proportionaliteitsprincipe. Zij kunnen leiden tot terugbetalingen ten voordele van eerder aangesloten netgebruiker.

De tarieven bedoeld in § 1, 4° en 6° kunnen nader gespecificeerd worden in functie van bepaalde taken en verantwoordelijkheden die in het kader van het beheer van deze installaties door de netbeheerder worden opgenomen, overeenkomstig de aansluitingsovereenkomst.

§ 4 Tarieven bedoeld in § 1, 3° tot en met 6° met betrekking tot productie-eenheden, gebaseerd op hernieuwbare energie of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, kunnen een reductiecoëfficiënt bevatten overeenkomstig de bepalingen van de toepasselijke wetten, technische reglementen, decreten en ordonnanties.

Art. 11. § 1 De tarieven voor het gebruik van het transmissienet omvatten :

1° de tarieven voor het onderschreven vermogen en het bijkomend vermogen;

2° het tarief voor het systeembeheer;

3° het tarief voor het handhaven en herstellen van het individueel evenwicht van de toegangsverantwoordelijken.

§ 2. De tarieven bedoeld in § 1, 1°, vergoeden de netstudies, de algemene beheerskosten, de afschrijvingen, de financieringskosten en de onderhoudskosten, voor wat betreft infrastructuur.

1° Het tarief voor het onderschreven vermogen is functie van de klantengroep, het onderschreven vermogen, de gebruiksduur ervan, de onderschrijvingsformule en de tariefperiode. Dit tarief is per toegangspunt van toepassing op het door de houder van het toegangcontract onderschreven vermogen of op het door de distributienetbeheerder afgenomen vermogen.

Dit tarief bevat een vermenigvuldigings- of reductiecoëfficiënt die functie is van de betrouwbaarheidscriteria van het transmissienet (standaard, versterkt, beperkt, andere) van de al dan niet mobiele belasting bedoeld in artikel 1, 45° en van de aanwezigheid van lokale productie om aanspraak te kunnen maken op het transmissienet voor het transport van elektriciteit voor de noodreserve van de productie.

De Minister stelt op voorstel van de netbeheerder en na advies van de Commissie de coëfficiënt vast

2° Het tarief voor het zowel op jaarbasis als op maandbasis vast te stellen bijkomend vermogen, is functie van de klantengroep, de grootte, de gebruiksduur, de tariefperiode en het recurrente karakter van het vastgestelde bijkomend vermogen in een injectie- of een afnamepunt van het transmissienet.

Dit tarief is van toepassing op het vastgestelde bijkomend vermogen in een injectie- of een afnamepunt van het transmissienet

§ 3 Het tarief bedoeld in § 1, 2°, vergoedt het systeembeheer, de afschrijvingen en de financiering van de activa voor het beheer van het systeem.

Dit tarief is functie van de op kwartuurbasis door een netgebruiker geïnjecteerde of afgenomen actieve bruto begrensde energie en van de klantengroep en wordt door de netbeheerder aan de houder van het toegangcontract of de distributienetbeheerder gefactureerd.

Dit tarief kan een bijkomend tarief voor het niet respecteren van een aanvaard injectie- of afnameprogramma omvatten, welke de functie is van de bestemming (injectie of afname), de grootte en het recurrente karakter van het verschil tussen de vastgestelde injectie of afname en het aanvaard programma. In plaats van dit bijkomend tarief is een speciaal tarief van toepassing wanneer de betrokken injectie of afname bijdraagt tot het opheffen van de congesties.

§ 4 Het tarief bedoeld in § 1, 3°, vergoedt per toegangsverantwoordelijke de kosten van het inzetten van de middelen en van de maatregelen bedoeld in artikel 157, § 2 tot en met 4, van het technisch reglement transmissie. Het tarief is van toepassing op het onevenwicht op kwartuurbasis van elke betreffende toegangsverantwoordelijke.

Art. 12. § 1. De tarieven voor de ondersteunende diensten omvatten :

1° het tarief voor de reservering van de primaire regeling van de frequentie, voor de reservering van de secundaire regeling van het evenwicht in de Belgische regelzone, voor de reservering van de tertiaire reserve en voor de black-start-dienst;

2° het tarief voor de regeling van de spanning en van het reactief vermogen;

3° het tarief voor het congestiebeheer.

4° het tarief voor het compenseren van de verliezen aan actieve energie in het net.

§ 2. Het tarief bedoeld in § 1, 1°, vergoedt de dienst voor de beschikbaarheid van de primaire regeling van de frequentie, voor de beschikbaarheid van de secundaire regeling van het evenwicht in de Belgische regelzone, voor de beschikbaarheid van de tertiaire reserve en voor de black-start-dienst.

Dit tarief is functie van de actieve bruto begrensde energie op kwartuurbasis per toegangspunt, van de klantengroep en desgevallend van de tariefperiode.

§ 3. De tarieven bedoeld in § 1, 2°, vergoeden de dienst van de regeling van de spanning en van het reactief vermogen.

1°. Het tarief voor het recht op een forfaitaire afname van reactieve energie, zoals bedoeld in artikel 209, § 4 en 5, van het technisch reglement transmissie, is functie van de klantengroep en desgevallend van de tariefperiode.

Het tarief is van toepassing op de actieve bruto begrensde energie op kwartuurbasis per toegangspunt.

2°. Het tarief voor de overschrijding van reactieve energie ten opzichte van het forfait is functie van het regime (inductief of capacatief), van de klantengroep en desgevallend van de tariefperiode.

Het tarief is van toepassing op het verschil op kwartuurbasis tussen de afname van reactieve energie en de in artikel 209, § 4, van het technisch reglement transmissie bedoelde forfaitaire hoeveelheid, voor zover dit verschil positief is.

3°. Voor de telling van de afname van reactieve energie bedoeld in § 3, 2°, komen niet in aanmerking de uitwisselingen van reactieve energie door productie-installaties die deze dienst leveren overeenkomstig artikel 257 van het technisch reglement transmissie.

§ 4. Het tarief bedoeld in § 1, 3°, vergoedt de dienst van het congestiebeheer.

Dit tarief is functie van de klantengroep en desgevallend van de tariefperiode.

Het is van toepassing op de door een netgebruiker op kwartuurbasis geïnjecteerde of afgenomen actieve energie.

§ 5. Het tarief bedoeld in § 1, 4°, vergoedt de dienst van de door de netbeheerder in functie van de geldende technische reglementen zelf uit te voeren compensatie van de verliezen aan actieve energie in het net.

Dit tarief is functie van de klantengroep en desgevallend van de tariefperiode.

Het is van toepassing op de door een netgebruiker op kwartuurbasis geïnjecteerde of afgenomen actieve energie.

§ 6. Voor wat betreft de eenheden gebaseerd op hernieuwbare energie of kwalitatieve warmtekrachtkoppeling, kunnen de tarieven bedoeld in § 1, 2° en 3° een reductiecoëfficiënt bevatten overeenkomstig de bepalingen van de toepasselijke wetten, technische reglementen, decreten en ordonnanties.

Art. 13. De toeslagen, bedoeld in artikel 9, § 2 omvatten :

1° de toeslagen of heffingen ter financiering van de openbare dienstverplichtingen van de netbeheerder, inzonderheid bedoeld in de wet, de decreten en/of ordonnanties en/of hun uitvoeringsbesluiten;

2° de toeslagen bestemd voor de financiering van andere dan in 1° van dit artikel bedoelde kosten voor de aan de netbeheerder door de federale, gewestelijke, provinciale en lokale overheden opgelegde verplichtingen.

Art. 14. § 1 De tarieven voor de aansluiting op het transmissienet, zoals bedoeld in artikel 10, de tarieven voor het gebruik van het net, zoals bedoeld in artikel 11, en de tarieven voor de ondersteunende diensten, zoals bedoeld in artikel 12, worden bepaald en door de commissie goedgekeurd voor een regulatoire periode van vier jaar, in overeenstemming met de in Hoofdstuk 5, Afdeling 1, bedoelde procedure.

De in overeenstemming met de in Hoofdstuk 5, Afdeling 1 tot stand gekomen tarieven worden bepaald en door de commissie goedgekeurd per klantengroep en per onderschrijvingsformule.

Onverminderd de goedkeuring van een geactualiseerd tariefvoorstel, overeenkomstig artikel 18 of het gebruik van de in artikel 17, § 7, bedoelde tarieven, blijven de tarieven onveranderd in de loop van de betreffende regulatoire periode.

§ 2. Het tarief voor de compensatie van het onevenwicht op kwartuurbasis, zoals bedoeld in artikel 11, § 1, 3°, wordt bepaald op basis van een tariefmechanisme dat in beginsel voor de duurtijd van de regulatoire periode vastgelegd wordt en dit vóór 30 juni van het jaar dat een nieuwe regulatoire periode voorafgaat. Dit mechanisme :

zet de toegangsverantwoordelijken ertoe aan hun eigen evenwicht te handhaven;

weerspiegelt de kosten die de netbeheerder draagt voor de dienst voor de compensatie van het onevenwicht op kwartuurbasis;

is niet discriminerend.

Het tariefmechanisme kan in de loop van een regulatoire periode enkel aangepast worden door middel van de toepassing van de in artikel 18 bedoelde procedure.

§ 3 De in artikel 13 bedoelde toeslagen zijn van toepassing vanaf de inwerkingtreding van de aan de grondslag ervan liggende regelgeving.

Zodra de netbeheerder kennis heeft van een nieuwe toeslag, informeert hij de commissie hiervan, per aangetekend schrijven.

HOOFDSTUK IV. — *Het saldo tussen kosten en ontvangsten*

Art. 15. § 1. De saldi bedoeld in artikel 12^{quinqüies}, 3° van de wet zijn tweërlei :

a) wat de kosten betreft waarop de netbeheerder geen rechtstreekse controle heeft en die deel uitmaken van het in artikel 12, § 2, 1°, bedoeld geheel van kosten, heeft een eerste saldo betrekking op de reële, jaarlijks door de netbeheerder opgelopen en geboekte niet-beheersbare kosten en de in het budget opgenomen, geraamde niet-beheersbare kosten;

b) het tweede saldo heeft betrekking op het verschil tussen de reële verkoopsvolumes en de in het budget opgenomen, geraamde verkoopsvolumes van de netbeheerder.

Deze jaarlijkse saldi van elke regulatoire periode vormen een vordering dan wel een schuld tegenover de afnemers in hun geheel en worden overgeboekt naar de overlopende rekeningen op de balans van de netbeheerder.

Zij maken geen deel uit van het resultaat / eigen vermogen van de netbeheerder.

Dergelijke vordering / schuld kan via een correctie op de toekomstige tarieven worden verrekend zonder dat het resterende saldo het karakter van een vordering / schuld zou verliezen.

§ 2. Wat de kosten betreft waarop de netbeheerder wel een rechtstreekse controle heeft en die deel uitmaken van het in artikel 12, § 2, 1°, van de wet, bedoeld geheel van kosten, maakt het jaarlijkse verschil tussen de reële beheersbare kosten opgelopen door de netbeheerder, en de geraamde beheersbare kosten, deze laatste met betrekking tot het tweede, derde en vierde jaar van de regulatoire periode evenwel herberekend op basis van de werkelijke waarde van de parameters uit de objectieve indexeringsformule, bedoeld in artikel 12^{quater} § 1, 2, van de wet, deel uit van het boekhoudkundige resultaat van de netbeheerder en valt volledig buiten het toepassingsgebied van onderhavig hoofdstuk.

§ 3 Voor wat betreft de elementen van het inkomen, bedoeld in artikel 12, § 2, 2°, 3° en 4°, van de wet worden de verschillen tussen de werkelijke waarden ervan, opgelopen door de netbeheerder en de in het goedgekeurd budget opgenomen geraamde waarden, toegevoegd aan het saldo uit de niet-beheersbare kosten, bedoeld in artikel 15, § 1, a).

Art. 16. De commissie controleert jaarlijks overeenkomstig de bepalingen van de Hoofdstukken VI en VII de in artikel 15 bedoelde en door de netbeheerder gerapporteerde saldi met betrekking tot het afgelopen exploitatiejaar.

Na afloop van het derde jaar van de regulatoire periode, controleert de commissie eveneens de met betrekking tot de vier vorige exploitatiejaren gecumuleerde saldi en de samenstellende delen ervan. De commissie verstrekt de Minister bevoegd voor Energie, samen met het jaarverslag van de netbeheerder met betrekking tot het derde jaar van de regulatoire periode, een advies over de bestemming van de in artikel 15, § 1, gecumuleerde saldi van de vier voorbije exploitatiejaren. De bestemming van deze saldi (tarifaire schuld of schuldvordering) wordt, overeenkomstig artikel 12^{septies}, § 2, van de wet, bepaald bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad.

HOOFDSTUK V. — *Toe te passen procedures*

Afdeling 1. — Voorleggen en goedkeuren van het totaal inkomen en van de tarieven

Art. 17. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 30, § 3, dient de netbeheerder uiterlijk op 30 juni om 17 uur van het laatste jaar van elke lopende regulatoire periode zijn tariefvoorstel met budget voor de daarop volgende regulatoire periode in bij de commissie in de vorm van het in artikel 31, § 1 bedoelde rapporteringsmodel.

Het budget bevat voor het eerste jaar van elke regulatoire periode een zeer gedetailleerde opgave en verantwoording van alle elementen van het inkomen. Voor elk van de daaropvolgende jaren van de regulatoire periode wordt per element van het inkomen het resultaat van de in artikel 12^{quater}, § 1, van de wet bedoelde ontwikkelingsregels op het overeenstemmend element van het inkomen van het eerste jaar van de regulatoire periode opgenomen.

De netbeheerder rekent alle elementen van het totaal inkomen toe aan de kostenobjecten en de klantengroepen, met inbegrip van de overige klanten, op basis van de kostenveroorzakers en/of verdeelsleutels die de netbeheerder, samen met het tariefvoorstel met budget bedoeld in het eerste lid, ter goedkeuring van de commissie voorlegt. De netbeheerder voegt een verantwoording bij de kostenveroorzakers en verdeelsleutels die hij voorstelt.

§ 2. Om de commissie toe te laten ex ante controle uit te voeren op de voorgestelde tarieven, stelt de netbeheerder, samen met het tariefvoorstel met budget bedoeld in § 1, de volgende gegevens ter beschikking van de commissie in de vorm van met redenen omklede bijlagen :

1° inzake de uitgangspunten gehanteerd door de netbeheerder bij het opstellen van zijn tariefvoorstel met budget :

- de verwachte evolutie van het bruto nationaal product;
- de verwachte evolutie van de getransporteerde kWh;
- de verwachte inflatievoet;
- de tijdens het eerste jaar van de regulatoire periode verwachte verhoging van de beheersbare personeelkosten, in het bijzonder de geplande wedde aanpassingen, globaal en per categorie;
- de tijdens het eerste jaar van de regulatoire periode verwachte personeelsmutaties, met name de aanwervingen en de afvloeiingen in zoverre zij de beheersbare kosten beïnvloeden;-
- de tijdens elk jaar van de regulatoire periode te verwachten elementen die de niet beheersbare personeelkosten met betrekking tot niet actieve medewerkers betreffen;
- de verwachte intrestvoeten;
- de raming en verantwoording van elk element van het inkomen voor elk exploitatiejaar van de regulatoire periode;
- de effectieve belastingsvoet;
- de andere macro-economische gegevens die het resultaat in termen van output en van tarieven kunnen beïnvloeden;
- de verwachte resultaten van de toepassing van de objectieve indexatieformule, bedoeld in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet;
- de door de netbeheerder beoogde kostenbeheersing met inbegrip van de factor voor efficiëntie- en productiviteitsverbetering, zoals bedoeld in artikel 36, § 4, en de motivering ervan;
- de parameters van de billijke marge, met name het gereguleerd actief, de risicovrije rente, de marktrisicopremie en de factor Bêta zoals vastgesteld in overeenstemming met artikel 7, 2°;
- de criteria toegepast voor de allocatie van kosten van de netbeheerder aan activiteiten andere dan deze bedoeld in artikel 12, § 2 van de wet;
- de verdeelsleutels in toepassing van de criteria waarvan sprake in n.

2° inzake de voorziene investeringen :

a. de lijst van de investeringen voorzien voor elk jaar van de volgende regulatoire periode :

— de concrete verwijzing naar de goedkeuring van elk investeringsproject in de ontwikkelingsplannen en investeringsplannen. De commissie wenst zich er zo van te vergewissen dat de tarieven die mede berekend zijn op basis van de in artikel 12, § 2, van de wet bedoelde afschrijvingen, voldoen aan het in artikel 12ter, 2°, van de wet bedoelde richtsnoer en dus rekening houden met artikel 13 van de wet;

— de opsplitsing tussen de vervangingsinvesteringen en de uitbreidingsinvesteringen voor materiële vaste activa- met opsplitsing tussen de investeringen in de verwerving van het eigendom van bestanddelen van het transmissienet enerzijds, en de investeringen in de verwerving van het genot van bestanddelen van het transmissienet die eigendom zijn van derden en voor het gebruik waarvan de netbeheerder een vergoeding zal betalen anderzijds;

— de opgave van de aanschaffingswaarde en de jaarlijkse afschrijving of van de gebruiksvergoeding die betaald zal moeten worden;

— de opgave van de desinvesteringen (met inbegrip van de nettoboekwaarde) en de tussenkomsten van derden.

b. voor alle investeringen van meer dan 2.500.000,00 EUR die geen deel uitmaken van een goedgekeurd investerings- of ontwikkelingsplan, met inbegrip van de nieuw in gebruik te nemen infrastructuurdelen die niet op de balans voorkomen, een financiële investerings- en rendementsanalyse, die minstens de volgende gegevens bevat :

- de omschrijving van het project;

- de doelstelling van het project;
- de detaillering van de belangrijkste kostenposten van het project;
- een overzicht van de leveranciers en (onder) aannemers die meewerken aan de realisatie van het project;
- het verloop in de tijd van het project, waarbij het volledig tijdsverloop vermeld wordt als het project over meer dan één jaar loopt;
- de impact op de afschrijvingen;
- de beoogde efficiëntieverbeteringen, inzonderheid de energie-efficiëntie;
- de milieueffecten;
- een financiële analyse, met name een cashflowplanning, met inbegrip van de financieringsbehoeftes tijdens de levensduur van het project en een rentabiliteitsanalyse van het project.

3° inzake het personeelsbestand :

- een uitgebreid personeelsplan met organigram voor het eerste jaar van de volgende regulatoire periode;
- een overzicht van het aantal personeelsleden in voltijdse equivalenten per kostenplaats;
- voor het eerste jaar van de regulatoire periode en voor de twee jaren die daaraan voorafgaan, de evolutie van de personeelskost per voltijds equivalent personeelslid per exploitatiejaar.

4° een elektronische versie van de lijst (in beide landstalen) van de op de website van de CREG bekend te maken tarieven, in de veronderstelling dat het voorgesteld tariefvoorstel goedgekeurd wordt.

5° een geprojecteerde balans volgens het genormaliseerd schema van de jaarrekening voor elk van de exploitatiejaren van de regulatoire periode.

6° een overzicht van de acties en de investeringen specifiek gericht op efficiëntieverbetering en/of kostenbesparing, met een analyse en berekening van de verhoopte kostenbesparing.

7° de onderscheiden onderschrijvingsformules waarvoor de netgebruikers kunnen opteren, met een uitsplitsing van de netgebruikers over de onderscheiden onderschrijvingsformules en een verdere uitsplitsing van elke soort over de onderscheiden klantengroepen.

8° een omstandige toelichting bij de volgende soorten kosten en opbrengsten :

- uitzonderlijke kosten;
- uitzonderlijke opbrengsten;
- kosten voor onderzoek en ontwikkeling;
- kosten voor studies uitgevoerd door derden;
- kosten voor informatica-projecten.

§ 3. Het budget met tariefvoorstel en de informatie bepaald in voorgaande paragrafen, wordt per drager en tegen ontvangstbewijs in drie exemplaren overhandigd aan de commissie. De netbeheerder bezorgt eveneens een elektronisch bewerkbare versie daarvan aan de commissie.

§ 4. Binnen de zestig kalenderdagen na ontvangst van het budget met tariefvoorstel bevestigt de commissie aan de netbeheerder per drager met ontvangstbericht, evenals elektronisch, de volledigheid van het dossier of bezorgt zij hem een lijst van inlichtingen die hij bijkomend moet verstrekken.

Binnen de dertig kalenderdagen uiterlijk om 17 uur, na ontvangst van de brief waarin aan de netbeheerder door de commissie om bijkomende inlichtingen wordt gevraagd, verstrekt de netbeheerder aan de commissie in drie exemplaren per drager met ontvangstbewijs de gevraagde bijkomende inlichtingen. De netbeheerder bezorgt eveneens een elektronische versie van antwoorden en bijkomende gegevens aan de commissie.

§ 5. Binnen de zestig kalenderdagen na ontvangst van het budget met tariefvoorstel bedoeld in § 3 of, in voorkomend geval, binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst van de antwoorden en de bijkomende inlichtingen van de netbeheerder, bedoeld in § 4, brengt de commissie de netbeheerder per drager en tegen ontvangstbewijs op de hoogte van haar beslissing tot goedkeuring of van haar ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget.

In haar ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget, motiveert de commissie op welke punten de netbeheerder zijn tariefvoorstel met budget moet aanpassen om een goedkeurende beslissing van de commissie te verkrijgen.

§ 6. Indien de commissie het tariefvoorstel met budget van de netbeheerder afwijst in haar ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget, kan de netbeheerder binnen de dertig kalenderdagen, na de ontvangst van dit ontwerp van beslissing zijn verweermiddelen meedelen aan de commissie.

Deze verweermiddelen worden per drager en tegen ontvangstbewijs overhandigd aan de commissie, eveneens onder elektronische vorm.

Op zijn verzoek wordt de netbeheerder binnen de 20 dagen, na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget, gehoord door de commissie.

Desgevallend, dient de netbeheerder binnen de dertig kalenderdagen uiterlijk om 17.00 uur, na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget, per drager en tegen ontvangstbewijs in drie exemplaren, zijn aangepast tariefvoorstel met budget in bij de commissie. De netbeheerder bezorgt eveneens een elektronisch bewerkbare versie daarvan aan de commissie.

Binnen de zestig kalenderdagen na verzending door de commissie van het ontwerp van de beslissing tot weigering van het tariefvoorstel met budget of, in voorkomend geval, binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst van de verweermiddelen en het aangepaste tariefvoorstel met budget, brengt de commissie de netbeheerder per drager en tegen ontvangstbewijs, evenals elektronisch, op de hoogte van haar beslissing tot goedkeuring of weigering van het tariefvoorstel met budget, desgevallend het aangepast tariefvoorstel met budget.

§ 7. Indien de netbeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen zoals bepaald in de §§ 1 tot 6, of indien de commissie beslist heeft tot weigering van het tariefvoorstel met budget of van het aangepaste tariefvoorstel met budget, zijn voorlopige tarieven van kracht tot alle rechtsmiddelen van de netbeheerder of van de commissie zijn uitgeput of totdat over de twistpunten tussen de commissie en de netbeheerder een akkoord wordt bereikt.

De voorlopige tarieven worden bepaald op basis van het totaal inkomen bedoeld in artikel 12, § 2 van de wet, met dien verstande dat het totaal inkomen gelijk is aan de som van enerzijds de door de commissie goedgekeurde samenstellende delen van het totaal inkomen en anderzijds indien de commissie geheel of gedeeltelijk samenstellende delen van het totaal inkomen weigert, wordt rekening gehouden met de laatste door de commissie goedgekeurde overeenstemmende samenstellende delen van het totaal inkomen om de tarieven te bepalen. Om de commissie toe te laten deze voorlopige tarieven zelf te bepalen, zal de netbeheerder in zowel zijn tariefvoorstel als zijn aangepast tariefvoorstel duidelijk opnemen in welk mate elk element van het inkomen bepalend is voor elk tarief. Bij gebrek hieraan zal de commissie alle verschillen verrekenen in de bepaling van het tarief bedoeld in artikel 11, § 1, 2°.

Art. 18. In het geval van de overgang naar nieuwe diensten en/of de aanpassing van bestaande diensten, overeenkomstig artikel 12^{quater}, § 3 van de wet, kan de netbeheerder op elk ogenblik binnen de regulatorische periode aan de commissie een geactualiseerd tariefvoorstel ter goedkeuring voorleggen.

Het geactualiseerd tariefvoorstel wordt ingediend door de netbeheerder en door de commissie behandeld overeenkomstig de in artikel 17, §§ 3 tot 7 geldende procedure, met dien verstande dat de bedoelde termijnen gehalveerd worden.

Het geactualiseerd tariefvoorstel houdt rekening met het door de commissie goedgekeurde totaal inkomen en de reeds goedgekeurde tarieven, zonder afbreuk te doen aan de volledigheid van het totaal inkomen, noch aan de bestaande tariefstructuur.

Art. 19. Indien overeenkomstig artikel 12^{septies}, § 1, van de wet, er zich tijdens een regulatorische periode uitzonderlijke omstandigheden voordoen, onafhankelijk van de wil van de netbeheerder, kan de netbeheerder op elk ogenblik binnen de regulatorische periode een gemotiveerde vraag voor herziening van de regels tot bepaling van het in artikel 12, § 2, van de wet, bedoelde totaal inkomen ter goedkeuring voorleggen aan de commissie wat betreft de komende jaren van de regulatorische periode.

De gemotiveerde vraag voor herziening van de regels tot bepaling van het in artikel 12, § 2, van de wet, bedoelde totaal inkomen, wordt ingediend door de netbeheerder en door de commissie behandeld overeenkomstig de in artikel 17, §§ 3 tot 7 geldende procedure, met dien verstande dat de bedoelde termijnen gehalveerd worden.

Afdeling 2. — De evolutieregels en de controle op de naleving van de evolutieregels van het totaal inkomen en op de tarieven

Onderafdeling 1. — De evolutieregels van het totaal inkomen

Art. 20. Binnen het budget ontwikkelen de samenstellende delen van het totaal inkomen zich zoals bepaald in artikel 12^{quater}, § 1, van de wet, met dien verstande dat, onverminderd de toepassing van een factor voor productiviteits- en efficiëntieverbetering, het in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet, het bedoelde geheel van de elementen van het totaal inkomen van het eerste jaar van de regulatoire periode die betrekking hebben op de kosten waarop de netbeheerder een rechtstreekse controle heeft en die noodzakelijk zijn voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net zich in de loop van de regulatoire periode volgens de hierna beschreven indexeringsformule ontwikkelen :

$$C_t = P_M \cdot (M_t / M_1) \cdot C_1 + P_S \cdot (S_t / S_1) \cdot C_1$$

waarbij :

— t de waarden 2, 3 en 4 kan aannemen die overeenstemmen met respectievelijk het tweede, derde en vierde jaar van een regulatoire periode;

— C_t overeenkomt met het geheel van de voor het jaar t toegekende kosten waarop de netbeheerder een rechtstreekse controle heeft en die noodzakelijk zijn voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net;

— C_1 overeenkomt met het geheel van de op basis van voorcalculatie bepaalde kosten voor het eerste jaar van de regulatoire periode waarop de netbeheerder een rechtstreekse controle heeft en die noodzakelijk zijn voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net;

— P_M overeenkomt met de in procenten uitgedrukte proportie van de kosten van het eerste jaar van de regulatoire periode waarop de netbeheerder een rechtstreekse invloed heeft en waarvan de kostenevolutie geacht wordt samen te hangen met deze van de materialengereleerde prijsindex M ;

— P_S overeenkomt met de in procenten uitgedrukte proportie van de kosten van het eerste jaar van de regulatoire periode waarop de netbeheerder een rechtstreekse invloed heeft en waarvan de kostenevolutie geacht wordt samen te hangen met deze van het lonen- en sociale lastengerelateerde indexcijfer S ;

de som van P_M en P_S gelijk is aan 100 %;

— M_t de gemiddelde waarde is van de prijsindexen voor de afdelingen 2 (niet-energetische minerale producten en chemische producten) en 3 (metalen, mechanische en elektrische constructies) van het indexcijfer van de prijs van de industriële productie. De waarden van de parameter wordt vastgesteld voor de maand december van het jaar t ;

— M_1 overeenkomt met de waarde van M voor de maand december van eerste jaar van de regulatoire periode;

— S_t de waarde is van het nationale gemiddelde van de referentie-uurloonkosten van de metaalverwerkende nijverheid, vastgesteld voor de maand december van het jaar t ;

— S_1 overeenkomt met de waarde van S voor de maand december van het eerste jaar van de regulatoire periode;

De in het vorig lid bedoelde waarden van M_t , M_1 , S_t en S_1 worden enkel toegepast bij de jaarlijkse nacalculatie van het betreffend exploitatiesaldo van het tweede, derde en vierde jaar van de regulatoire periode

Voor de voorcalculatie van de overeenstemmende kosten worden in het vorig lid opgenomen formule de elementen M_t , M_1 , S_t en S_1 vervangen door respectievelijk P_t , P_1 , P_t en P_1 , waarbij :

— t de waarden 2, 3 en 4 kan aannemen die overeenstemmen met respectievelijk het tweede, derde en vierde jaar van een regulatoire periode;

— P_t de door het Federaal Planbureau voorziene waarde is van het nationale indexcijfer der consumptieprijzen, vastgesteld voor de maand december van het jaar t ;

— P_1 overeenkomt met de waarde van P_t voor de maand december van het eerste jaar van de regulatoire periode.

Het saldo dat te wijten is aan het verschil tussen de toepassing van de reële waarden van M_t , M_1 , S_t en S_1 en de voorziene waarden van P_t en P_1 , gebruikt in het goedgekeurd budget, wordt toegevoegd aan het saldo uit de niet-beheersbare kosten, bedoeld in artikel 15, § 1, a) van onderhavig besluit.

De concrete waarde van P_M en van P_S worden door de netbeheerder voorgesteld en maken deel uit van het tariefvoorstel met budget.

Onderafdeling 2. — De controle op de naleving
van de evolutieregels van het totaal inkomen

Art. 21. § 1. De netbeheerder voert na afloop van elk exploitatiejaar een nacalculatie uit van alle elementen van het in het betreffende exploitatiejaar gebudgetteerde en goedgekeurde inkomen en de werkelijke evolutie ervan met toepassing van de in artikel 12^{quater}, § 1, van de wet, opgenomen evolutieregels, zijnde :

- het in artikel 20 van dit besluit bedoelde indexeringsmechanisme;
- de werkelijke voor de netbeheerder niet beheersbare kosten van het betreffende exploitatiejaar die noodzakelijk waren voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net;
- de werkelijk toe te kennen billijke winstmarge, mede op basis van de werkelijke afschrijvingen en desinvesteringen;
- het werkelijk toe te kennen rendementspercentage van het betreffende exploitatiejaar op basis van de werkelijke waarden van de in artikel 7 opgenomen parameters.

§ 2. Het in artikel 25 bedoelde jaarverslag bevat de in § 1 bedoelde nacalculatie van het toegelaten werkelijk inkomen van het voorbije exploitatiejaar en van het gecumuleerd toegelaten werkelijk inkomen voor de lopende regulatoire periode. Op basis van dit jaarverslag en de noodzakelijke verantwoordingsstukken legt de netbeheerder in het kader van de controle op de in artikel 12^{quater}, § 1, van de wet, bedoelde evolutieregels jaarlijks een berekening van alle saldi tussen de kosten en ontvangsten, die jaarlijks opgelopen en geboekt zijn tijdens een regulatoire periode en die voortvloeien uit een verschil tussen de reële kosten en kostenverminderingen opgelopen door de netbeheerder en de geraamde kosten en kostenverminderingen of uit een verschil tussen de reële verkoopsvolumes en de geraamde verkoopsvolumes aan de commissie ter goedkeuring voor, en dat zowel met betrekking tot de verrichtingen met betrekking tot het voorbije exploitatiejaar als met betrekking tot de cumulatie voor de lopende regulatoire periode.

§ 3. Met inbegrip van de controle op eventuele aanwezigheid van kruissubsidiëring tussen alle elementen van het inkomen, voert de commissie jaarlijks een controle uit van de door de netbeheerder uitgevoerde nacalculatie en, na de in artikel 32 bedoelde beoordeling van de redelijkheid, van de opgelopen en geboekte elementen van het inkomen en over de § 2 bedoelde saldi, evenwel met uitsluiting van het saldo dat voortvloeit uit het verschil tussen de reële beheersbare kosten opgelopen door de netbeheerder en de geraamde beheersbare kosten.

§ 4. Om de genoemde controles door de commissie op elk van de samenstellende delen van het inkomen van de netbeheerder en op de evolutie ervan op een efficiënte wijze toe te laten, dient de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de netbeheerder afgestemd te worden op de informatieverstopping over de samenstellende delen van het inkomen en hun evolutie.

Onderafdeling 3. — De controle op de tarieven :

Art. 22. De commissie controleert de toepassing van de tarieven door de netbeheerders en de andere marktactoren door middel van :

1° de algemene ex ante controle bij de beoordeling door de commissie van de tariefvoorstellen met betrekking tot een regulatoire periode op de overeenstemming tussen het gebudgetteerde inkomen en de gebudgetteerde opbrengsten uit de toepassing van de door de netbeheerder voorgestelde tarieven;

2° de algemene ex post controle door de commissie bij de in artikel 21 bedoelde controles;

3° de specifieke interimcontroles door de commissie als gevolg van door gebruikers gesignaleerde opmerkingen en geformuleerde vragen met betrekking tot de concrete tarief-toepassing;

4° de specifieke ex post controles door de commissie bij de netbeheerder ter plaatse, ondermeer met het oog op het onderzoek van de in artikel 32 bedoelde redelijkheid van de kosten en van de in artikel 21, § 3, bedoelde eventuele kruissubsidiëring tussen de uiteenlopende elementen van het inkomen.

Afdeling 3. — Bekendmaking van de tarieven

Art. 23. § 1. De commissie maakt haar beslissing tot het goedkeuren of verwerpen van het tariefvoorstel met budget bedoeld in artikel 17 voor de volgende regulatoire periode, alsook deze tot tariefhernieuwing of tariefactualisering, bedoeld in artikel 18 en 19, onverwijld bekend in het *Belgisch Staatsblad*, alsook langs elektronische weg op haar Internet website. Alle goedgekeurde, geactualiseerde en hernieuwde tarieven worden eveneens op haar Internet website gepubliceerd.

§ 2. De netbeheerder maakt de door de netbeheerder toe te passen tarieven onverwijld bekend aan de netgebruikers op de wijze die hij het meest passend acht, en stelt de toe te passen tarieven ter beschikking aan iedereen die erom verzoekt. Hij maakt ze eveneens onverwijld bekend op zijn Internet website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing van de tarieven verduidelijkt.

Art. 24. Binnen de zes maanden na het verstrijken van een regulatoire periode legt de commissie aan de minister een verslag voor met betrekking tot de tijdens de voorbije regulatoire periode toegepaste tarieven, bedoeld in artikel 12, § 1, van de wet.

De commissie maakt dit verslag ook over aan de netbeheerder via een per drager tegen ontvangstbewijs overhandigde brief.

HOOFDSTUK VI. — Jaarverslagen, gegevens en informatie die de netbeheerder aan de commissie moet verstrekken met het oog op de controle van de tarieven door de commissie

Art. 25. § 1. De indiening door de netbeheerder van het tariefvoorstel met budget bedoeld in de artikelen 17, 18 en 19, alsook van het jaarverslag, bedoeld in artikel 26, en van de gegevens bedoeld in artikel 27, gebeurt aan de hand van een specifiek, in overeenstemming van artikel 12sexies van de wet, na overleg met de netbeheerder, door de commissie vastgelegd rapporteringsmodel.

Het overleg betreffende het rapporteringsmodel gericht op het in te dienen tariefvoorstel met budget moet afgerond zijn ten laatste 60 werkdagen na de inwerkingtreding van het besluit.

§ 2. De commissie legt eveneens de richtlijnen vast volgens welke het rapporteringsmodel en zijn bijlagen dienen ingevuld en geïnterpreteerd te worden.

§ 3. De commissie kan elk rapporteringsmodel en de richtlijnen volgens welke het rapporteringsmodel en zijn bijlagen dienen ingevuld en geïnterpreteerd te worden wijzigen of aanvullen, na overleg met de netbeheerder, wanneer de goede uitvoering van de wet of dit besluit het vereisen.

Art. 26. § 1. Elk jaar van de regulatoire periode maakt de netbeheerder, in overeenstemming met artikel 12quinquies, 5°, van de wet, een jaarverslag over aan de commissie over de exploitatieresultaten van het transmissienet met betrekking tot het voorbije exploitatiejaar. Met betrekking tot het derde jaar van de regulatoire periode wordt dit jaarverslag op 14 februari overgemaakt aan de commissie. Voor de overige jaren van de regulatoire periode wordt dit jaarverslag op 1 maart overgemaakt aan de commissie.

Elk jaarverslag omvat :

1° de goedgekeurde en neergelegde statutaire en geconsolideerde jaarrekening van het voorbije exploitatiejaar; en in zover de geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld op basis van de IFRS-normen, ook een geconsolideerde balans en resultatenrekening op basis van de nationale boekhoudnormen;

2° de verslagen van de raad van bestuur en van de commissarissen-revisoren aan de laatste algemene vergadering;

3° de gegevens vereist door het in artikel 25 bedoelde rapporteringsmodel;

4° de uitdrukkelijke attestering door de commissarissen-revisoren van de rapportering met betrekking tot de buitendienstgestelde materiële vaste activa;

5° de door de netbeheerder voor alle gereguleerde activiteiten bepaalde verschillen zoals bedoeld in artikel 15 en dit zowel met betrekking tot het vorige exploitatiejaar als, met betrekking tot de lopende regulatoire periode, gecumuleerde saldi, met inbegrip van alle elementen tot staving ervan;

6° de in artikel 21 bedoelde nacalculaties;

7° de rapportering van het effect van de inspanningen tot kostenbeheersing voor alle samenstellende elementen van zijn inkomen op basis van de performantie-indicatoren opgenomen in het rapporteringsmodel, bedoeld in artikel 25. In dit verslag vermeldt de netbeheerder voor elke categorie van het inkomen of het verschil tussen de in het budget goedgekeurde en de werkelijke bedragen te wijten is aan een over- of onderschatting van het budget enerzijds of van productiviteits- of efficiëntiewinsten anderzijds.

§ 2. Het in § 1 bedoelde jaarverslag dat na het derde jaar van elke regulatoire periode wordt overgemaakt bevat eveneens de gecumuleerde saldi over de vier voorbije exploitatiejaren.

Art. 27. § 1. Om de commissie toe te laten in de loop van elk jaar van de regulatoire periode haar controle op de tarieven uit te voeren, stelt de netbeheerder op de in artikel 26, § 1, eerste lid gestelde data en op 30 september van elk jaar de volgende gegevens ter beschikking van de commissie :

1° een kopij van de verslagen van de vergaderingen van het voorbije semester van de interne en externe audit-comités en van het corporate governance-comité;

2° een proef- en saldibalans van het voorbije semester;

3° een overzicht van de tijdens het voorbije semester gedane investeringen, samen met een vergelijking met de geplande investeringen en de motivering van de afwijkingen tussen de werkelijke en de voorziene investeringen;

4° een overzicht van de werkelijke verkoopvolumes van het voorbije semester en van de volumemix.

§ 2. De op de in artikel 26, § 1, eerste lid gestelde data van elk jaar gerapporteerde gegevens bevatten eveneens de gecumuleerde gegevens over het vorig semester van het lopende exploitatiejaar.

§ 3. De op 30 september van elk jaar gerapporteerde gegevens omvatten eveneens :

1° de goedgekeurde en neergelegde statutaire en geconsolideerde jaarrekening van het voorbije exploitatiejaar;

2° de verslagen van de raad van bestuur en van de commissarissen-revisoren aan de laatste algemene vergadering;

3° de notulen van de laatste algemene vergaderingen.

Art. 28. Bij elke in de artikelen 25, 26 en 27 bedoelde vorm van rapportering maakt de netbeheerder een analyse van de verschillen tussen de gegevens betreffende de werkelijke exploitatie tijdens de rapporteringsperiode en van de overeenstemmende gegevens uit het budget.

Voor de verschillen van meer dan 10 % tussen de gegevens betreffende de exploitatie en de overeenstemmende gegevens uit het budget verwtigt de netbeheerder, behalve voor wat betreft de beheersbare kosten, de commissie door een uitvoerige documentatie en motivering bij zijn analyse te voegen.

Art. 29. § 1. De gegevens die nodig zijn om de kosten per eenheid te berekenen en die buiten de boekhouding om worden verkregen, worden door de netbeheerder gedocumenteerd en toegelicht. De netbeheerder toont aan op welke wijze de omvang van de gegevens is bepaald, welke de gehanteerde waarderingsgrondslagen en/of meetmethoden zijn en volgens welke methodiek en beginselen, zoals de aard van de kostenveroorzakers en de verdeelsleutels, de toerekening is gedaan.

§ 2. Op vraag van de commissie stelt de netbeheerder de van derden te verkregen gegevens ter haren beschikking.

§ 3. De netbeheerder verschaft de commissie uitleg over zijn administratieve organisatie en de procedures van interne controle. Hij geeft een gedetailleerde beschrijving van zijn aankoopprocedure en van de processen die het voorwerp zijn van centrale bewaring en beheer van data en processtappen van de procedure bij het beheer van de computers.

Art. 30. § 1. Alle in de artikelen 25, 26 en 27 bedoelde vormen van rapportering worden in drie exemplaren én op een elektronische informatiedrager per drager en tegen ontvangstbewijs overhandigd aan de commissie.

§ 2. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst van de rapportering brengt de commissie per drager en tegen ontvangstbewijs, de netbeheerder op de hoogte van haar vragen en van de door de netbeheerder te leveren bijkomende informatie.

§ 3. Binnen de vijftien kalenderdagen na ontvangst van de in § 2 bedoelde vragen en bijkomende informatie, maakt de netbeheerder zijn antwoorden en de gevraagde bijkomende informatie per drager en tegen ontvangstbewijs in drie exemplaren én op een elektronische informatiedrager over aan de commissie.

§ 4. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst van de in § 3 genoemde antwoorden en bijkomende informatie, brengt de commissie de netbeheerder per drager en tegen ontvangstbewijs op de hoogte van haar beslissing met betrekking tot de controle van de berekening van de in artikel 15 bedoelde saldi met betrekking tot het vorig exploitatiejaar en – ingeval van de rapportering na afloop van het derde exploitatiejaar van elke regulatoire periode, - met betrekking tot de gecumuleerde saldi over de vier voorbije exploitatiejaren.

Indien de commissie de berekening bedoeld in het eerste lid bedoelde saldi weigert, geeft de commissie aan op welke punten de weigering betrekking heeft en wat de netbeheerder in haar rapportering moet aanpassen om een goedkeuring over alle saldi te verkrijgen.

§ 5. Indien de commissie de berekening van de in artikel 15, bedoelde saldi weigert, dient de netbeheerder binnen de vijftien kalenderdagen per drager en tegen ontvangstbewijs een aangepaste rapportering in. Binnen deze termijn hoort de commissie de netbeheerder op diens verzoek.

§ 6. Binnen de dertig dagen na ontvangst van een aangepaste rapportering brengt de commissie per drager en tegen ontvangstbewijs de netbeheerder op de hoogte van haar beslissing tot goedkeuring of weigering van de in artikel 15 bedoelde saldi.

HOOFDSTUK VII. — *Kostenbeheersing*

Art. 31. § 1. In de uitoefening van de taken bedoeld in artikel 8, § 1, van de wet en in overeenstemming met artikel 12^{quater}, § 1, van de wet, houdt de netbeheerder de kostprijs per eenheid getransporteerde energie zo laag mogelijk door, met onder meer respect voor de hem opgelegde normen inzake kwaliteit en leverbetrouwbaarheid, de factoren die de kostprijs bepalen maximaal te beheersen.

§ 2. De beheersing van de door de netgebruikers te dragen kosten vereist dat het in Hoofdstuk 2 bedoelde en via de tarieven van de netbeheerder te dekken totaal inkomen van de netbeheerder niet hoger is dan, maar integraal overeenkomt met het totaal van alle kosten van de netbeheerder, verhoogd met de in Hoofdstuk 2 bedoelde, toegekende billijke winstmarge.

§ 3. De beheersing van de door de netgebruikers te dragen kosten in verband met de ondersteunende diensten vereist de strikte en tijdige toepassing van de wettelijke maatregelen die de netbeheerder daartoe ter beschikking staan.

§ 4. De beheersing van de in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet bedoelde beheersbare kosten, vereist, naast de toepassing van de in artikel 20, bedoelde indexeringsmechanisme, eveneens de toepassing van een factor voor een voor de netbeheerder haalbare productiviteits- en efficiëntieverbetering. Op voorstel van de commissie, na overleg met de netbeheerder, legt de Koning, handelend na overleg in de Ministerraad, voor elke regulatoire periode, de waarde van deze factor vast.

Art. 32. § 1. De kosten en kostenverminderingen die deel uitmaken van de categorieën van elementen van het totaal inkomen, bedoeld in artikel 12, § 2, van de wet, met uitsluiting van deze bedoeld in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet kunnen alleen ex ante en ex post in de tarieven, bedoeld in artikel 12, § 1, van de wet, doorgerekend worden voor zover de commissie ze niet als onredelijk of niet noodzakelijk voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net verworpen heeft.

§ 2. De kosten en kostenverminderingen die deel uitmaken van de categorieën van elementen van het totaal inkomen, bedoeld in artikel 12^{quater}, § 1, 2°, van de wet, kunnen alleen ex ante in de tarieven, bedoeld in artikel 12, § 1, van de wet, doorgerekend worden voor zover de commissie ze niet als onredelijk of niet noodzakelijk voor de zekerheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net verworpen heeft

§ 3. De commissie beoordeelt de redelijkheid van deze kosten, bijvoorbeeld door ze te vergelijken met de overeenstemmende vergelijkbare kosten van gelijkaardige ondernemingen. Zij deelt de normen en criteria in rekening genomen voor deze evaluatie mee aan de netbeheerder voorafgaand aan de goedkeuring van het tariefvoorstel met budget binnen de termijn voorzien in artikel 17, § 1. Deze normen en criteria blijven gelden voor de volledige duur van de regulatoire periode.

In geen geval zal de commissie kosten waarvan het bedrag rechtstreeks en integraal werd opgelegd door een bevoegde overheid, kunnen verwerpen.

Voor de eerste regulatoire periode ingaande op 1 januari 2008 om te eindigen op 31 december 2011, deelt de Commissie de normen en criteria bedoeld in het eerste lid, aan de netbeheerder mee uiterlijk 10 dagen voor de datum van het indienen van het budget met tariefvoorstel door de netbeheerder.

Art. 33. Opdat de verrekening van de in de artikelen 15, § 1 en 22 bedoelde saldi uit een regulatoire periode zo goed mogelijk zou aansluiten op de regulatoire periode zelf, neemt de netbeheerder de door de commissie na afloop van elk derde exploitatiejaar van een regulatoire periode goedgekeurde en over de vier voorbije exploitatiejaren gecumuleerde saldi op in het door hem gebudgetteerd inkomen van de volgende regulatoire periode.

HOOFDSTUK VIII. — *Overgangsbepalingen*

Art. 34. Voor de toepassing van de in artikel 16, bedoelde gecumuleerde saldi die op 28 februari 2011 gerapporteerd worden, wordt het door de CREG met betrekking tot het exploitatiejaar 2007 vastgestelde exploitatiesaldo integraal beschouwd als een kost waarover de netbeheerder geen rechtstreekse controle heeft.

Art. 35. In afwachting van de beschikbaarheid van beursnoteringen over een periode van zeven jaren van het aandeel van de netbeheerder zelf, wordt voor de berekening van de in artikel 7 van dit besluit bedoelde factor *Bêta*, voor de ontbrekende exploitatiejaren gebruik gemaakt van de covariantie van het rendement van het aandeel van de NV Electrabel met het rendement op de markt, zoals bedoeld in artikel 7 van onderhavig besluit..

HOOFDSTUK X. — *Diverse bepalingen en inwerkingtreding*

Art. 36. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 37. Onze Minister van Economie en Energie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 8 juni 2007.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Economie en Energie,
M. VERWILGHEN